

8. 1. 13

පාටලිය සූත්‍රය

427. එක්කලෙක භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කෝලිය දනවවෙහි උත්තරක නම් කෝලියයන්ගේ නියමගමහි වැඩවසන සේක. එකල්හි පාටලිය ගාමණී තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියේ ය. එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඳ එකත්පස්ව හුන්තෝ ය. එකත්පස් ව හුන් පාටලිය ගාමණී තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකෙළේ ය: වහන්ස, මහණ ගොයුම්හු ‘මායා දනිති’යි මෙය මා විසින් අසන ලදී. වහන්ස, යම් ඒ කෙනෙක් මහණ ගොයුම්හු මායා දනිති යි මෙසේ කියත් නම් වහන්ස, කිම ඔහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදරන ලද්දක් කියන්නෝ ද, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට බොරුවෙන් වෝදනා නො ද කෙරෙත් ද, දහමට ද අනුදහමක් පවසද්ද, කරුණු සහිත කිසියම් වාදනුපාතයෙක් ගැරහිය යුතු තැනට නො ද පැමිණේ ද වහන්ස, අපි වනාහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අබ්බවා නො කියනු කැමැත්තෝ වෙමු යි.

ගාමණී, යම් කෙනෙක් ‘මහණ ගොයුම්හු මායා දනිති’යි මෙසේ කියත් නම් ඔහු මවිසින් කියන ලද්දක් කියන්නෝත් වෙති. බොරුවෙන් මා අබ්බවා නො ද කියති. දහමට ද අනුදහමක් පවසති. කරුණු සහිත කිසියම් වාදනුපාතයෙක් ගැරහිය යුතු තැනට නො ද පැමිණේ යි. පින්වත්නි, මහණගොයුම්හු මායා දනිති යි ඒ මහණ බමුණන්ගේ සැබෑ වූ ම තෙජුල අපි නො අදහමු. පින්වත්නි, මහණ ගොයුම්හු එකානතයෙන් මායා ඇති සේකැ යි. ගාමණී, යමෙක් මම මායා දනිමි යි මෙසේ කියා නම් හෙතෙමේ මම මායා ඇත්තෙක් මි යි මෙසේ කිය යි. භාග්‍යවතුන් වහන්ස, එය එසේම වේ. සුගතයන් වහන්ස, එය එසේ ම වේ. ගාමණී, එසේ වී නම් මෙහිලා නොප ම පුළුවස්නෙමි. යම්සේ තොපට වැටහේ නම් එසේ එය විසඳන්නහු ය.

ගාමණී ඒ කිමැ යි හභිභු ද, ගාමණී තෙපි කෝලියරජුන්ගේ ලම්බවුළක සෙබළුන් දනිවු දැ යි. වහන්ස, මම කෝලියරජුන්ගේ ලම්බවුළක සෙබළුන් දනිමි යි. ගාමණී, ඒ කිමැයි හභිභු ද, කෝලිය රජුන්ගේ ලම්බවුළක සෙබළුහු කුමක් ප්‍රයෝජන කොට ඇත්තෝ දැ යි. වහන්ස, කෝලියරජුන්ගේ යම් සොරු වෙත් නම් ඔවුන් වළක්වන්නටත් කෝලියරජුන්ගේ යම් පණිවුඩ පනත් වේ නම් ඒවා ගෙන යෑමටත් ය. වහන්ස, කෝලියරජුන්ගේ ලම්බවුළක සෙබළුහු මේ ප්‍රයෝජනය පිණිස වෙති යි. ගාමණී, ඒ කිමැයි හභිභු ද, තෙපි කෝලිය රජුන්ගේ ඒ ලම්බවුළක සෙබළුන් සිල්වතුන් කොට හෝ දුසිලුන් කොට හෝ දනිවු දැ යි. වහන්ස, මම කෝලිය රජුන්ගේ ලම්බවුළක සෙබළුන් දුසිලුන් කොට පාපඤ්චාච ඇත්තවුන් කොට දනිමි. ලොව යම් කෙනෙක් දුසිල්හු නම් පාපඤ්චාච ඇත්තාහු නම් කෝලියරජුන්ගේ ලම්බවුළක හටයෝ ඔවුනතුරෙන් එක්තරා කෙනෙක් වෙති යි.

යො නු ඛො ගාමණී එවං වදෙය්‍යා: “පාටලියො ගාමණී ජානාති කොලියානං ලඛඩ්වුළකෙ භටෙ දුක්ඛිලෙ පාපධමෙම, පාටලියොපි ගාමණී දුක්ඛිලො පාපධමො”ති, සමො නු ඛො සො වදමානො වදෙය්‍යාති. නො හෙතං භනෙත, අඤ්ඤා භනෙත කොලියානං ලඛඩ්වුළකා භටා, අඤ්ඤා’භමසමී, අඤ්ඤාථාධමො කොලියානං ලඛඩ්වුළකා භටා, අඤ්ඤාථාධමො’භමසමීති. ඤං හි ගාමණී¹ ලවජසී² “පාටලියො ගාමණී ජානාති කොලියානං ලඛඩ්වුළකෙ භටෙ දුක්ඛිලෙ පාපධමෙම, න ච පාටලියො ගාමණී දුක්ඛිලො පාපධමො”ති. කසමා³ තථාගතො න ලවජති “තථාගතො මායාථී”ති.

මායං වාහං ගාමණී පජානාමී මායාය ච විපාකං, යථා පටිපනෙතා ච මායාථී කායස්ස හෙද පරමෙරණා අපායං දුග්ගතිං චිතිපාතං නිරයං උපපජ්ජති, තඤ්ඤා පජානාමී. පාණාතිපාතං වාහං ගාමණී පජානාමී පාණාතිපාතස්ස ච විපාකං, යථා පටිපනෙතා ච පාණාතිපාතී කායස්ස හෙද පරමෙරණා අපායං දුග්ගතිං චිතිපාතං නිරයං උපපජ්ජති, තඤ්ඤා පජානාමී. අදික්ඛාදනං වාහං ගාමණී පජානාමී අදික්ඛාදනස්ස ච විපාකං, යථාපටිපනෙතා ච අදික්ඛාදනී කායස්ස හෙද පරමෙරණා අපායං දුග්ගතිං චිතිපාතං නිරයං උපපජ්ජති, තඤ්ඤා පජානාමී, කාමෙසු මිච්ඡාවාරං වාහං ගාමණී පජානාමී, කාමෙසු මිච්ඡාවාරස්ස ච විපාකං, යථාපටිපනෙතා ච කාමෙසු මිච්ඡාවාරී කායස්ස හෙද පරමෙරණා අපායං දුග්ගතිං චිතිපාතං නිරයං උපපජ්ජති, තඤ්ඤා පජානාමී.

මුසාවාදං වාහං ගාමණී පජානාමී මුසාවාදස්ස ච විපාකං, යථා පටිපනෙතා ච මුසාවාදී කායස්ස හෙද පරමෙරණා අපායං දුග්ගතිං චිතිපාතං නිරයං උපපජ්ජති, තඤ්ඤා පජානාමී. පිසුනාවාවං වාහං ගාමණී පජානාමී පිසුනාවාවාය ච විපාකං, යථාපටිපනෙතා ච පිසුනාවාවො කායස්ස හෙද පරමෙරණා අපායං දුග්ගතිං චිතිපාතං නිරයං උපපජ්ජති, තඤ්ඤා පජානාමී. ඵරුසවාචං වාහං ගාමණී පජානාමී ඵරුසවාචාය ච විපාකං, යථාපටිපනෙතා ච ඵරුසවාචො කායස්ස හෙද පරමෙරණා අපායං දුග්ගතිං චිතිපාතං නිරයං උපපජ්ජති, තඤ්ඤා පජානාමී. සමච්ඡප්පලාපං වාහං ගාමණී පජානාමී සමච්ඡප්පලාපස්ස ච විපාකං, යථාපටිපනෙතා ච සමච්ඡප්පලාපී කායස්ස හෙද පරමෙරණා අපායං දුග්ගතිං චිතිපාතං නිරයං උපපජ්ජති තඤ්ඤා පජානාමී.

අභිරුක්ඛං වාහං ගාමණී පජානාමී අභිරුක්ඛාය ච විපාකං, යථාපටිපනෙතා ච අභිරුක්ඛායු කායස්ස හෙද පරමෙරණා අපායං දුග්ගතිං චිතිපාතං නිරයං උපපජ්ජති, තඤ්ඤා පජානාමී. ව්‍යාපාදපදෙ-සඤ්ඤාහං ගාමණී පජානාමී ව්‍යාපාදපදෙසස්ස ච විපාකං, යථාපටිපනෙතා ච ව්‍යාපනවිනෙතා කායස්ස හෙද පරමෙරණා අපායං දුග්ගතිං චිතිපාතං නිරයං උපපජ්ජති, තඤ්ඤා පජානාමී. මිච්ඡාදිට්ඨිඤ්ඤාහං ගාමණී පජානාමී මිච්ඡාදිට්ඨියා ච විපාකං, යථාපටිපනෙතා ච මිච්ඡාදිට්ඨිකො කායස්ස හෙද පරමෙරණා අපායං දුග්ගතිං චිතිපාතං නිරයං උපපජ්ජති, තඤ්ඤා පජානාමී.

1. ඤං හි නාම ගාමණී - මජ්ඣං, සා.
 2. තච්ඡ ලවජසී - සා.
 3. තසමා - සා.

ගාමිණී, යමෙක් “පාටලිය ගාමිණී තෙමේ කෝලියරජුන්ගේ ලම්බවුළක සෙබළුන් දුසිලුන් කොට පාපසවභාව ඇත්තවුන් කොට දැනී. පාටලියගාමිණී තෙමේ ද දුසිලෙකි. පාපසවභාව ඇත්තෙකි” යි මෙසේ කියන්නේ නම් ඒ කියන්නා මැනවින් කියන්නේ දැයි. වහන්ස, මෙය නොවේ ම ය. වහන්ස, කෝලියරජුන්ගේ ලම්බවුළක භටයෝ අත්‍යයෝ යැ මම අනෙකෙක්මි. කෝලියරජුන්ගේ ලම්බවුළක භටයෝ අත් සවභාව ඇතියහ. මම අත්සවභාව ඇත්තෙක්මියි. ගාමිණී, තෙපි “පාටලිය ගාමිණී තෙමේ කෝලියරජුන්ගේ ලම්බවුළක සෙබළුන් දුසිලුන් කොට පාපසවභාව ඇත්තවුන් කොට දැනී. පාටලිය ගාමිණී තෙමේ දුසිලෙක් පාපසවභාව ඇත්තෙක් නො ද වේ” යි කියමන ලබන්නහු නම් කුමක් හෙයින් තරාගත තෙමේ “තරාගතයෝ මායා දනිති. තරාගතයෝ මායා ඇත්තෝ නො ද වෙති” යි කියමන නො ලබන්නේ ද යි.

ගාමිණී, මම මායාවත් මායාවේ විපාකයන් දනිමි. මායා ඇත්තේ යම්සේ පිළිපන්නේ කාබුන් මරණින් මතු සැපයෙන් පහවූ දුකටගනී වූ විවිධව පතිත වන නිරයට පැමිණේ නම් එ ද දනිමි. ගාමිණී, මම පණ්ඩායන් පණ්ඩායෙහි විපාකයන් දනිමි. පණ්ඩායෙන් යුත් පුභුල් තෙමේ යම් සේ පිළිපන්නේ කාබුන් මරණින් මතු අපාය දුග්ගති විනිපාත නිරයට පැමිණේ නම් එ ද දනිමි. ගාමිණී මම අධිනාදනන් අධිනාදනෙහි විපාකයන් දනිමි. අධිනාදනැති පුභුල් තෙමේ යම්සේ පිළිපන්නේ කාබුන් මරණින් මතු අපාය දුග්ගති විනිපාත නිරයට පැමිණේ නම් එ ද දනිමි. ගාමිණී මම කම්භි මිසභසරන් කම්භි මිසභසරෙහි විපාකයන් දනිමි. කම්භි මිසභසරැති පුභුල් තෙමේ යම්සේ පිළිපන්නේ අපාය දුග්ගති විනිපාත නිරයට පැමිණේ නම් එ ද දනිමි.

ගාමිණී, මම මුසවාත් මුසවාහි විපාකන් දනිමි. මුසවා ඇති පුභුල් යම්සේ පිළිපන්නේ කාබුන් මරණින් මතු අපාය දුග්ගති විනිපාත නිරයට පැමිණේ නම් එ ද දනිමි. ගාමිණී, මම පිසුනු වදනත් පිසුනු වදන්හි විපාකයන් දනිමි. පිසුනු වදන් ඇත්තේ යම්සේ පිළිපන්නේ කාබුන් මරණින් මතු අපාය දුග්ගති විනිපාත නිරයට පැමිණේ නම් එ ද දනිමි. ගාමිණී, මම රළු බසත් රළු බස්හි විපාකන් දනිමි. රළු බසැති පුභුල් යම්සේ පිළිපන්නේ කාබුන් මරණින් මතු අපාය දුග්ගති විනිපාත නිරයට පැමිණේ නම් එ ද දනිමි. ගාමිණී, මම හිස් බසත් හිස් බස්හි විපාකන් දනිමි. හිස් බසැති පුභුල් යම්සේ පිළිපන්නේ කාබුන් මරණින් මතු අපාය දුග්ගති විනිපාත නිරයට පැමිණේ නම් එ ද දනිමි.

ගාමිණී, මම දැඩිලොබන් දැඩිලොබෙහි විපාකන් දනිමි. දැඩිලොබැති පුභුල් යම්සේ පිළිපන්නේ කාබුන් මරණින් මතු අපාය දුග්ගති විනිපාත නිරයට පැමිණේ නම් එ ද දනිමි. ගාමිණී මම කිපුම් දෙසත් කිපුම් දෙසහි විපාකන් දනිමි. කෝපයට පැමිණී සිතැති පුභුල් යම් සේ පිළිපන්නේ කාබුන් මරණින් මතු අපාය දුග්ගති විනිපාත නිරයට පැමිණේ නම් එ ද දනිමි. ගාමිණී මම මිසදිටුන් මිසදිටුහි විපාකන් දනිමි. මිසදිටු පුභුල් යම්සේ පිළිපන්නේ කාබුන් මරණින් මතු අපාය දුග්ගති විනිපාත නිරයට පැමිණේ නම් එ ද දනිමි.

සන්‍යානි හි ගාමණී ඵකෙ සමණබ්‍රාහ්මණා ඵවංවාදිනො ඵවංදිට්ඨිනො: යො කොච්චි පාණමනිපානෙති, සඤ්ඤා සො දිට්ඨෙව්ව ධමමෙ දුක්ඛං දෙමනස්සං පටිසංවෙදියති, යො කොච්චි අදින්නං ආදියති, සඤ්ඤා සො දිට්ඨෙව්ව ධමමෙ දුක්ඛං දෙමනස්සං පටිසංවෙදියති, යො කොච්චි කාමෙසු මිච්ඡා වරති සඤ්ඤා සො දිට්ඨෙව්ව ධමමෙ දුක්ඛං දෙමනස්සං පටිසංවෙදියති, යො කොච්චි මුසා භණති, සඤ්ඤා සො දිට්ඨෙව්ව ධමමෙ දුක්ඛං දෙමනස්සං පටිසංවෙදියති.

දියුසති ඛො පන ගාමණී ඉධෙකච්චො මාලි කුණධලී සුනහානො¹ සුවිලිනො කප්පිතකෙසමසු ඉත්ථිකාමෙහි² රාජා මඤ්ඤා පරිවාරෙන්නා, නමෙනං ඵවමාහංසු: අමෙහා අයං පුරියො කිං අකාසි මාලි කුණධලී සුනහානො සුවිලිනො කප්පිතකෙසමසු ඉත්ථිකාමෙහි රාජා මඤ්ඤා පරිවාරෙති? නමෙනං ඵවමාහංසු: අමෙහා අයං පුරියො රඤ්ඤා පච්චත්ථිකං පසඤ්ඤා ජීවිතා වොරොපෙසී³ නස්ස රාජා අත්තමනො අභිභාරමදසී. තෙනායං පුරියො මාලි කුණධලී සුනහානො සුවිලිනො කප්පිතකෙසමසු ඉත්ථිකාමෙහි රාජා මඤ්ඤා පරිවාරෙති.

දියුසති ඛො පන ගාමණී ඉධෙකච්චො දළ්භාය රජ්ජයා පච්ඡාබාහං ගාලනබ්ඤ්ඤා බන්ධනා බුරුමුණ්ඤං කරිතා බරස්සරෙන පණවෙන රථිකාය රථිකං සිඤ්ඤාපකෙත සිඤ්ඤාපකං පරිනෙතො දකඛිණෙන ආරෙන නිකඛාමෙතො⁴ දකඛිණෙනො නගරස්ස සීසං ජිජුමානො, නමෙනං ඵවමාහංසු: අමෙහා අයං පුරියො කිං අකාසි දළ්භාය රජ්ජයා පච්ඡාබාහං ගාලනබ්ඤ්ඤා බන්ධනා බුරුමුණ්ඤං කරිතා බරස්සරෙන පණවෙන රථිකාය රථිකං සිඤ්ඤාපකෙත සිඤ්ඤාපකං පරිනෙතො දකඛිණෙන ආරෙන නිකඛාමෙතො දකඛිණෙනො නගරස්ස සීසං ජිජුති. නමෙනං ඵවමාහංසු: අමෙහා, අයං පුරියො රාජවෙරි ඉත්ථි වා පුරිසං වා ජීවිතා වොරොපෙසී, තෙන නං රාජානො ගහෙනා ඵවරුපං කමම කාරණං කාරෙතති⁵ ති. නං කිමමඤ්ඤාසී ගාමණී අපි නු තෙ ඵවරුපං දිට්ඨං වා සුතංවාති. දිට්ඨංඤ්ඤා නො භනෙන සුතංඤ්ඤා සුසීසසති වාති.

නත්‍ර ගාමණී යෙ තෙ සමණබ්‍රාහ්මණා ඵවංවාදිනො ඵවංදිට්ඨිනො: “යො කොච්චි පාණමනිපානෙති, සඤ්ඤා සො දිට්ඨෙව්ව ධමමෙ දුක්ඛං දෙමනස්සං පටිසංවෙදියති”ති, සච්චං වා තෙ ආහංසු මුසා වාති. මුසා භනෙත. යෙ පන තෙ කුච්ඡං⁶ මුසා විලපනති, සීලවනොතා වා තෙ දුසසීලා වාති. දුසසීලා භනෙත. යෙ පන තෙ දුසසීලා පාපධමෙව මිච්ඡාපටිපන්නා වා තෙ සමමාපටිපන්නා වාති. මිච්ඡාපටිපන්නා භනෙත. යෙ පන තෙ මිච්ඡාපටිපන්නා මිච්ඡාදිට්ඨිකා වා තෙ සමමාදිට්ඨිකා වාති. මිච්ඡාදිට්ඨිකා භනෙත. යෙ පන තෙ මිච්ඡාදිට්ඨිකා කලලානු තෙසු පසීදිකුතී. නො භෙතං භනෙත.

1. සුනහානො - මජ්ඣං, සා. 2.
 2. කාමෙසුති - සී 1, 2.
 3. වොරොපෙසී - සා.
 4. නිකඛමිතො - සා.
 5. කරණානි කාරෙතති - සා.
 කරණං කාරෙතති - සී 1, 2.
 6. කුච්ඡං - සී 1, 2.

ගාමිණී මෙබඳු වාද ඇතිමෙබඳු දෘෂ්ටි ඇති ඇතැම් මහණ බමුණෝ ඇතියහ. යම්කිසිවෙක් පරපණ නසා නම් ඒ සියලු දෙන දිටු දූමියෙහි ම දුක් දෙමනස් විඳී. යම්කිසිවෙක් නුදුන් දැ ගනී නම් ඒ සියලු දෙන දිටු දූමියෙහිම දුක් දෙමනස් විඳී. යම් කිසිවෙක් කාමයෙහි වරදවා හැසිරේ නම් ඒ සියලු දෙන දිටු දූමියෙහි ම දුක් දෙමනස් විඳී. යම් කිසිවෙක් මුසා බෙණේ නම් ඒ සියලු දෙන දිටු දූමියෙහි ම දුක් දෙමනස් විඳී.

ගාමිණී, මාලා ඇති කොඩොල් ඇති මැනවින් ස්නානය කළ මොනවට සුවද විලවුන් ගැල්වූ සැදු කෙස් රැවුල් ඇති ස්ත්‍රීන් සහිත කාමයෙන් රජකු මෙන් ඉඳුරන් පිණවන එකෙක් මෙහි දක්නා ලැබේ. ඒ මොහුට මෙසේ කියන්න: පින්වත්නි, මේ පුරිස් තෙමේ මාලා ඇත්තේ කොඩොල් ඇත්තේ මැනවින් ස්නානය කෙළේ මොනවට සුවද විලවුන් ගල්වන ලද්දේ සැදු කෙස් රැවුල් ඇත්තේ ස්ත්‍රීන් සහිත කාමයෙන් රජකු මෙන් ඉඳුරන් පිණවයි. (හෙතෙමේ පෙර) කුමක් කෙළේ දැ යි. ඒ මොහුට මෙසේ කියන්න: පින්වත්නි, මේ පුරුෂ තෙමේ රජුගේ සතුරකු මැඩ දිවියෙන් තොර කෙළේ ය. රජ ඔහුට සතුටුවූයේ පඩුරුන් දිනි. එහෙයින් මේ පුරිස් තෙමේ මාලා ඇත්තේ කොඩොල් ඇත්තේ මැනවින් ස්නානය කළේ මොනවට සුවද විලවුන් ගල්වන ලද්දේ සැදු කෙස් රැවුල් ඇත්තේ ස්ත්‍රීන් සහිත කාමයෙන් රජකු මෙන් ඉඳුරන් පිණවා යි.

ගාමිණී, මෙහි දැඩි රහැනින් පිටිතල හයා දැඩි බැඳුමෙන් බැඳ කරයෙන් හිස මුටු කොට රඵහඩ ඇති බෙරයෙන් යුතුව වෙසින් වෙයට සිටුමංසලින් සිටුමංසලට පමුණුවා දකුණු දෙරින් නික්මවා නුවර දකුණු දිග හිස සිඳිනු ලබන එකෙක් දක්නා ලැබේ. ඒ මොහුට මෙසේ කියන්න: පින්වත්නි, දැඩි රහැනින් පිටිතල හයා දැඩි බැඳුමෙන් බැඳ කරයෙන් මුටු කොට රඵ හඩැති බෙරයෙන් යුතුව වෙසින් වෙයට සිටුමංසලින් සිටුමංසලට පමුණුවා දකුණු දෙරින් නික්මවා නුවර දකුණු දිග යමකුගේ හිස සිඳී නම් මේ පුරිස් තෙමේ කුමක් කෙළේ දැ යි. ඒ මොහුට මෙසේ කියන්න: පින්වත්නි, මේ පුරිස් තෙමේ රජුගේ සතුරෙකි. ස්ත්‍රියක හෝ පුරුෂයකු හෝ දිවියෙන් තොර කෙළේ ය. එහෙයින් රජහු ඔහු ගෙන මෙබඳු කම් කටොලු කරවති යි. ගාමිණී, ඒ කිමැ යි හඟිවූ ද? නොප විසින් මෙබන්දෙක් දක්නා ලද්දේ හෝ අසන ලද්දේ හෝ වේදැ යි. වහන්ස, අප විසින් දක්නා ලද්දේ ද අසන ලද්දේ ද අසනු ලබන්නේ ද වේ යි.

ගාමිණී, එහි යම් ඒ මහණ බමුණු කෙනෙක් “යම් කිසිවෙක් පරපණ නසා නම් ඒ සියලු දෙන දිටු දූමියෙහි ම දුක්දෙමනස් විඳී ය”යි මෙබඳු වාද ඇත්තාහු මෙබඳු දෘෂ්ටි ඇත්තාහු වෙත් නම් ඔහු ඇත්ත හෝ මුසා හෝ කියන්න දැ යි. වහන්ස මුසා ය. යම් ඒ කෙනෙක් හිස් මුසා බෙණෙද් ද, ඔහු සිල්වත්හු හෝ දුසිල්හු හෝ වෙත් දැ යි. වහන්ස, දුසිල්හු වෙති. යම් ඒ කෙනෙක් දුසිල්හු නම් පාපසවහාව ඇත්තාහු නම් ඔහු වරදවා පිළිපත්හු හෝ මැනවින් පිළිපත්හු හෝ වෙත් දැ යි. වහන්ස, වරදවා පිළිපත්හු වෙති. යම් ඒ කෙනෙක් වරදවා පිළිපත්හු නම් ඔහු මිසදිටු ඇත්තෝ හෝ සමදිටු ඇත්තෝ හෝ වෙත් දැ යි වහන්ස මිසදිටු ඇත්තහ. යම් ඒ කෙනෙක් මිසදිටු ඇත්තාහු නම් ඔවුන් කෙරෙහි පහදින්නට සුදුසු දැ යි. වහන්ස මෙය නො වේ ම ය.

දිසසති ඛො පන ගාමණී, ඉධෙකච්චො මාලී කුණඛලී -පෙ- ඉක්කාමෙහි රාජා මඤ්ඤ පරිචාරෙතො. තමෙනං ඵවමාහංසු: අමෙහා, අයං පුරියො කිං අකාසි මාලී කුණඛලී -පෙ- ඉක්කාමෙහි රාජා මඤ්ඤ පරිචාරෙති? තමෙනං ඵවමාහංසු: අමෙහා අයං පුරියො රඤ්ඤ පච්චන්තිකස්ස පසඤ්ඤ රතනං අහාසි¹ තස්ස රාජා අත්තමනො උපහාර²මදසි, තෙනායං පුරියො මාලී කුණඛලී -පෙ- ඉක්කාමෙහි රාජා මඤ්ඤ පරිචාරෙති.

දිසසති ඛො පන ගාමණී, ඉධෙකච්චො දළහාය රජ්ජයා -පෙ- දකඛිණතො නගරස්ස සීසං ඡීජ්ජමානො. තමෙනං ඵවමාහංසු: අමෙහා, අයං පුරියො කිං අකාසි දළහාය රජ්ජයා -පෙ- දකඛිණතො නගරස්ස සීසං ඡීජ්ජති, තමෙනං ඵවමාහංසු: අමෙහා, අයං පුරියො ගාමා වා අරඤ්ඤ වා අදින්නා රෙයාසභින්නා ආදිසි³ තෙන නං රාජානො ගහෙඤා ඵවරූපං කමමකාරණං කාරෙතෙති. තං කිමඤ්ඤසි ගාමණී, අපි නු තෙ ඵවරූපං දිට්ඨං වා සුතං වාති? දිට්ඨංඤ්ච නො භතොන සුතඤ්ච සුසිසසති වාති. තත්ථ⁴ ගාමණී, යෙ තෙ සමණච්චාහමණා ඵවංවාදිතො ඵවංදිට්ඨිතො “යො කොච්ච අදින්නා ආදියති, සලෙඤා සො දිට්ඨං ව ධමමෙ දුක්ඛං දෙමනස්සං පටිසංවෙදියති”¹ති. සච්චං වා තෙ ආහංසු මුසා වාති? -පෙ- කලීලනත්තු තෙසු පසිදිකුන්ති? නොහෙනං භතොන.

දිසසති ඛො පන ගාමණී, ඉධෙකච්චො මාලී කුණඛලී -පෙ- ඉක්කාමෙහි රාජා මඤ්ඤ පරිචාරෙතො. තමෙනං ඵවමාහංසු: අමෙහා, අයං පුරියො කිං අකාසි මාලී කුණඛලී -පෙ- ඉක්කාමෙහි රාජා මඤ්ඤ පරිචාරෙති. තමෙනං ඵවමාහංසු: අමෙහා, අයං පුරියො රඤ්ඤ පච්චන්තිකස්ස දරෙසු සඤ්චිතං ආපජ්ජි. තස්ස රාජා අත්තමනො අභිහාරමදසි, තෙනායං පුරියො මාලී කුණඛලී -පෙ- ඉක්කාමෙහි රාජා මඤ්ඤ පරිචාරෙති.

දිසසති ඛො පන ගාමණී, ඉධෙකච්චො දළහාය රජ්ජයා -පෙ- දකඛිණතො නගරස්ස සීසං ඡීජ්ජමානො. තමෙනං ඵවමාහංසු: අමෙහා, අයං පුරියො කිං අකාසි දළහාය රජ්ජයා -පෙ- දකඛිණතො නගරස්ස සීසං ඡීජ්ජති? තමෙනං ඵවමාහංසු: අමෙහා, අයං පුරියො කුලීඤ්චු කුලකුමාරීසු වාරිතං ආපජ්ජි. තෙන නං රාජානො ගහෙඤා ඵවරූපං කමමකාරණං කාරෙතෙති. තං කිමඤ්ඤසි ගාමණී, අපි නු තෙ ඵවරූපං දිට්ඨං වා සුතං වාති? දිට්ඨංඤ්ච නො භතොන සුතඤ්ච සුසිසසති වාති. තත්ථ ගාමණී, යෙ තෙ සමණ ච්චාහමණා ඵවංවාදිතො ඵවංදිට්ඨිතො “යො කොච්ච කාමෙසු මිච්චා වරති, සලෙඤා සො දිට්ඨං ව ධමමෙ දුක්ඛං දෙමනස්සං පටිසංවෙදියති”¹ති. සච්චං වා තෙ ආහංසු මුසා වාති -පෙ- කලීලනත්තු තෙසු පසිදිකුන්ති? නො හෙනං භතොන.

1. අදින්නං ආදියති - සා, 2. අභිහාර - මජ්ඣ, සා 3. ආදියති - සා 4. තස්ස - සී 1, 2.

ගාමිණී, මෙහි මාලා ඇති කොඩොල් ඇති ... ස්ත්‍රීන් සහිත කාමයෙන් රජකු මෙන් ඉඳුරන් පිණවන එකෙක් දක්නා ලැබේ. ඒ මොහුට මෙසේ කියන්න: පින්වන්නි, මේ පුරිස් තෙමේ මාලා ඇත්තේ කොඩොල් ඇත්තේ ... ස්ත්‍රීන් සහිත කාමයෙන් රජකු මෙන් ඉඳුරන් පිණවයි. (හෙ) කුමක් කෙළේ ද? යි. ඒ මොහුට මෙසේ කියන්න: පින්වන්නි, මේ පුරිස් තෙමේ රජුගේ සතුරකුට අයත් රුවන් බලයෙන් පැහැර ගත්තේ ය. රජ ඔහුට සතුටු වූයේ පඬුරු දිනි. එහෙයින් මේ පුරිස් තෙමේ මාලා ඇත්තේ කොඩොල් ඇත්තේ ... ස්ත්‍රීන් සහිත කාමයෙන් රජකු මෙන් ඉඳුරන් පිණවා යි.

ගාමිණී, මෙහි දැඩි රැහැනින් ... නුවර දකුණු දිග හිස සිඳිනු ලබන එකෙක් දක්නා ලැබේ. ඒ මොහුට මෙසේ කියන්න: පින්වන්නි, දැඩි රැහැනින් ... නුවර දකුණු දිග (යමකුගේ) හිස සිඳි නම් මේ පුරිස් තෙමේ කුමක් කෙළේ ද? යි ඒ මොහුට මෙසේ කියන්න: පින්වන්නි, මේ පුරිස් තෙමේ ගමින් හෝ අරණින් හෝ නුදුන් දෑ සොරසිතින් ගත්තේ ය. එහෙයින් රජහු ඔහු ගෙන මෙබඳු කම්කටොලු කරවති යි. ගාමිණී, ඒ කිමැ යි හඟිවූ ද? නොප විසින් මෙබන්දෙක් දක්නා ලද්දේ හෝ අසන ලද්දේ හෝ ද? යි. වහන්ස, අප විසින් දක්නා ලද්දේත් අසන ලද්දේත් අසනු ලබන්නේත් වේ යයි. ගාමිණී, එහි යම් ඒ මහණ බමුණු කෙනෙක් “යම් කිසිවෙක් නුදුන් දෑ ගනී නම් ඒ සියලු දෙන දිටු දුම්පෙහි ම දුක්දෙමනස් විඳි” යි. මෙබඳු වාද ඇත්තාහු මෙබඳු දෘෂ්ටි ඇත්තාහු වෙන් නම් ඔහු ඇත්ත හෝ මුසා හෝ කියන් දෑ යි ... ඔවුන් කෙරෙහි පහදින්නට සුදුසු ද? යි. වහන්ස, මෙය නො වේ ම ය.

ගාමිණී, මෙහි මාලා ඇති කොඩොල් ඇති ... ස්ත්‍රීන් සහිත කාමයෙන් රජකු මෙන් ඉඳුරන් පිණවන එකෙක් දක්නා ලැබේ. ඒ මොහුට මෙසේ කියන්න: පින්වන්නි, මේ පුරිස් තෙමේ මාලා ඇත්තේ කොඩොල් ඇත්තේ ... ස්ත්‍රීන් සහිත කාමයෙන් රජකු මෙන් ඉඳුරන් පිණවයි. (හෙ) කුමක් කෙළේ ද? යි ඒ මොහුට මෙසේ කියන්න: පින්වන්නි, මේ පුරිස් තෙමේ රජුගේ සතුරකුට අයත් අඹුවන් අතරෙහි හැසිරෙන බවට පැමිණියේ ය. රජ තෙමේ ඔහුට සතුටු ව පඬුරු දින. එහෙයින් මේ පුරිස් තෙමේ මාලා ඇත්තේ කොඩොල් ඇත්තේ ... ස්ත්‍රීන් සහිත කාමයෙන් රජකු මෙන් ඉඳුරන් පිණවා යි.

ගාමිණී, මෙහි දැඩි රැහැණින් ... නුවර දකුණු දිග හිස සිඳුනා ලබන එකෙක් දක්නා ලැබේ. ඒ මොහුට මෙසේ කියන්න: පින්වන, දැඩි රැහැණින් ... නුවර දකුණුපස (යමකුගේ) හිස සිඳි නම් මේ පුරුෂ තෙමේ කුමක් කෙළේ ද? යි. ඒ මොහුට මෙසේ කියන්න: පින්වන, මේ පුරිස් තෙමේ කුලස්ත්‍රීන් කෙරෙහි කුලකමාරීන් කෙරෙහි වරදවා පිළිපත්තේ ය. එහෙයින් රජහු ඔහු ගෙන මෙබඳු කම්කටුලු කරවති යි. ගාමිණී, ඒ කිමැ යි හඟිවූ ද? නොප විසින් මෙබන්දෙක් දක්නා ලද්දේ හෝ අසන ලද්දේ හෝ ද? යි. වහන්ස, අප විසින් දක්නා ලද්දේත් අසන ලද්දේත් අසනු ලබන්නේත් වේ ය යි. ගාමිණී, එහි යම් ඒ මහණ බමුණු කෙනෙක් “යම් කිසිවෙක් කාමයෙහි වරදවා හැසිරේ නම් ඒ සියලු දෙන දිටුදුම්පෙහි ම දුක් දෙමනස් විඳි” යි. මෙබඳු වාද ඇත්තෝ මෙබඳු දෘෂ්ටි ඇත්තෝ වෙන් නම් ඔහු ඇත්ත හෝ මුසා හෝ කියද්ද? යි ... ඔවුන් කෙරෙහි පහදින්නට සුදුසු ද? යි. වහන්ස, මෙය නො වේ ම ය.

දිසස්ති බො පන ගාමණී, ඉධෙකච්චො මාලී කුණ්ඩලී සුනහාතො සුවිලිනො කප්පිතකෙසමසසු ඉක්කාමෙහි රාජා මඤ්ඤ පරිවාරෙනො. තමෙනං එවමාහංසු: අමෙහා, අයං පුරියො කිං අකාසි මාලී කුණ්ඩලී සුනහාතො සුවිලිනො කප්පිතකෙසමසසු ඉක්කාමෙහි රාජා මඤ්ඤ පරිවාරෙතීති. තමෙනං එවමාහංසු: අමෙහා, අයං පුරියො රාජානං මුසාවාදෙන. නාසෙසි¹ තස්ස රාජා අත්තමනො අභිභාරමදසි. තෙනායං පුරියො මාලී කුණ්ඩලී සුනහාතො සුවිලිනො කප්පිතකෙසමසසු ඉක්කාමෙහි රාජා මඤ්ඤ පරිවාරෙතීති.

දිසස්ති බො පන ගාමණී, ඉධෙකච්චො දළහාය රජ්ජයා පච්ඡාබාහං ගාලාබන්ධනං බන්ධනං චුරමුණ්ඩං කරිතො බරස්සරෙන පණචෙන රථිකාය රථිකං සිංසාටකෙන සිංසාටකං පරිනෙතො දකඛිණෙන දොරෙන නික්ඛාමෙතො දකඛිණෙනො නගරස්ස සීසං ඡිජ්ජමානො. තමෙනං එවමාහංසු: අමෙහා, අයං පුරියො කිං අකාසි දළහාය රජ්ජයා පච්ඡාබාහං ගාලාබන්ධනං බන්ධනං චුරමුණ්ඩං කරිතො බරස්සරෙන පණචෙන රථිකාය රථිකං සිංසාටකෙන සිංසාටකං පරිනෙතො දකඛිණෙන දොරෙන නික්ඛාමෙතො දකඛිණෙනො නගරස්ස සීසං ඡිජ්ජති. තමෙනං එවමාහංසු: අමෙහා අයං පුරියො ගහපතිස්ස වා ගහපතිපුත්තස්ස වා මුසාවාදෙන අත්ථං හඤ්ඤී. තෙන තං රාජානො ගහෙනා එවරූපං කම්මකාරණං කාරෙතතීති. තං කිම්මඤ්ඤසි ගාමණී, අපිනු තෙ එවරූපං දිට්ඨං වා සුතං වාති? දිට්ඨඤ්ඤි තො හතොන, සුතඤ්ඤි සුධිසස්ති වාති. නත්‍ර ගාමණී, යෙ තෙ සමණඛ්‍යාභණ්ඩා එවංවාදිනො එවංදිට්ඨිනො “යො කොචි මුසා හණති, සබ්බො යො දිට්ඨං ව ධම්මෙ දුක්ඛං දෙමනස්සං පටිසංවෙදියතී”ති. සචං වා තෙ ආහංසු මුසා වාති? මුසා හතොන. යෙ පන තෙ කුච්ඡං මුසා විලපතාහි, සීලවනො වා තෙ දුක්ඛිලා වාති? දුක්ඛිලා හතොන. යෙ පන තෙ දුක්ඛිලා පාපධම්මා, මිච්ඡාපටිපක්ඛා වා තෙ සමමාපටිපක්ඛා වාති? මිච්ඡාපටිපක්ඛා හතොන. යෙ පන තෙ මිච්ඡාපටිපක්ඛා මිච්ඡාදිට්ඨිකා වා තෙ සමමාදිට්ඨිකා වාති? මිච්ඡාදිට්ඨිකා හතොන. යෙ පන තෙ මිච්ඡාදිට්ඨිකා, කලලනනු තෙසු පසිදිතුතතී? නො හෙනං හතෙන.

අච්ඡරියං හතොන අබ්භුතං හතෙන, අත්ථී මෙ හතොන ආවසථාගාරං, නත්ථ මඤ්ඤිකානි අත්ථී, ආසනානි අත්ථී, උදකමණ්ණකො අත්ථී, තෙලපඨදීපො අත්ථී, නත්ථ යො සමණො වා බ්‍රාහ්මණො වා වාසං උපෙති, තෙනාහං යථාසත්ති යථාබලං සංවිභජාමී.² භුතපුබ්බං හතොන, වත්තාරො සක්ඛාරො නානාදිට්ඨිකා නානාබන්ධනා නානාරූපිකා තස්මිං ආවසථාගාරෙ වාසං උපගමිණිංසු. එතො සක්ඛා එවංවාදී එවංදිට්ඨි: නත්ථී දික්ඛා, නත්ථී ධිට්ඨං නත්ථී හුතං, නත්ථී සුකට්ටුක්ඛවානං කම්මානං එලං විපාකො, නත්ථී අයං ලොකො, නත්ථී පරො ලොකො, නත්ථී මාතා, නත්ථී පිතා, නත්ථී සත්තා ඔපපාතිකා, නත්ථී ලොකෙ සමණඛ්‍යාභණ්ඩා සමඤ්ඤතා සමමාපටිපක්ඛා යෙ ඉමඤ්ඤි ලොකං පරං ව ලොකං සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකතො පච්චෙදන්තීති.

1. භාසෙති - සා
2. සමභජාමී - අට්ඨකථා.

ගාමණී, මෙහි මාලා ඇති කොඩොල් ඇති, මැනවින් නැ සුවද විලවුන් ගැල්වුණු සැදු කෙස්ධවුල් ඇති ස්ත්‍රීන් සහිත කාමයෙන් රජකු මෙන් ඉඳුරන් පිණවන එකෙක් දක්නා ලැබේ. ඒ මොහු ගැනමෙසේ කියත්: පින්වන, මේ පුරිස් තෙමේ මාලා ඇත්තේ කොඩොල් ඇත්තේ මැනවින් නැයේ මොනවට සුවද විලවුන් ගැල්වුණේ සැදු කෙස්ධවුල් ඇත්තේ ස්ත්‍රීන් සහිත කාමයෙන් රජකු මෙන් ඉඳුරන් පිණවයි. (හෙ) කුමක් කෙළේ ද? යි. ඒ මොහුට මෙසේ කියත්: පින්වන, මේ පුරිස් තෙමේ බොරුවෙන් රජු සිතාසෙවිය. රජ තෙමේ සතුටු ව ඔහුට පඩුරු දීනි. එහෙයින් මේ පුරිස් තෙමේ මාලා ඇත්තේ කොඩොල් ඇත්තේ මැනවින් නැයේ මොනවට සුවද විලවුන් ගැල්වුණේ සැදු කෙස්ධවුල් ඇත්තේ ස්ත්‍රීන් සහිත කාමයෙන් රජකු මෙන් ඉඳුරන් පිණවා යි.

ගාමණී, මෙහි දැඩි රහුණින් පිටිතල හයා දැඩි බැමමෙන් බැඳ කරයෙන් මුඩු කොට රඵහඩ ඇති බෙරයෙන් යුතු වැ වෙයින් වෙයට සිටුමංසලින් සිටුමංසලට පමුණුවා දකුණු දෙරින් නික්මවා නුවර දකුණු දිග හිස සිඳිනු ලබන එකෙක් දක්නා ලැබේ. ඒ මොහු ගැන මෙසේ කියත්: පින්වන, දැඩි රහුණින් පිටිතල හයා. දැඩි බැමමෙන් බැඳ කරයෙන් මුඩු කොට රඵහඩ ඇති බෙරයෙන් යුතු වැ වෙයින් වෙයට සිටුමංසලින් සිටුමංසලට පමුණුවා දකුණු දෙරින් නික්මවා නුවර දකුණු දිග (යමකුගේ) හිස සිඳි නම් මේ පුරුෂ තෙමේ කුමක් කෙළේ ද? යි. ඒ මොහුට මෙසේ කියත්: පින්වන, මේ පුරුෂ තෙමේ ගැහැවියකුට හෝ ගැහැවි පුතකුට හෝ බොරුවෙන් අර්ථහානි කෙළේ ය. එහෙයින් රජහු ඔහු ගෙන මෙබඳු කම්කටුලු කරවති යි. ගාමණී, ඒ කිමැ?යි හඟිවු ද? නොප විසින් මෙබන්දෙක් දක්නා ලද්දේ හෝ අසන ලද්දේ හෝ ද? යි. වහන්ස, අප විසින් දක්නා ලද්දේත් අසන ලද්දේත් අසනු ලබන්නේත් වේ යයි. ගාමණී, එහි යම් ඒ මහණ බමුණු කෙනෙක් “යම් කිසිවෙක් මුසා බෙණේ ද, ඒ සියලු දෙන දිටු දැමියෙහි ම දුක්දෙමනස් වීදිති”යි මෙබඳු වාද ඇත්තේ මෙබඳු දෘෂ්ටි ඇත්තේ වෙන් නම් ඔහු ඇත්ත හෝ මුසා හෝ කියත් ද? යි. වහන්ස, මුසා ය. යම් ඒ කෙනෙක් හිස් මුසා බෙණේත් නම් ඔහු සිල්වත්හු හෝ දුසිල්හු ද? යි. වහන්ස, දුසිල්හු ය. යම් ඒ කෙනෙක් දුසිල්හු නම් පාපඤ්චාව ඇත්තාහු නම් ඔහු වරදවා පිළිපත්හු හෝ මැනවින් පිළිපත්හු හෝ ද? යි. වහන්ස, වරදවා පිළිපත්හු ය. යම් ඒ කෙනෙක් වරදවා පිළිපත්හු නම් ඔහු මිසදිටු ඇත්තේ හෝ සමිදිටු ඇත්තේ හෝ ද? යි. වහන්ස, මිසදිටු ඇත්තහ. යම් ඒ කෙනෙක් මිසදිටු ඇත්තේ නම් ඔවුන් කෙරෙහි පහදින්නට සුදුසු ද? යි. වහන්ස, තෙල නො වේ ම ය.

වහන්ස, අසිරියෙකි, පුදුමයෙකි. වහන්ස, මට ආවාස ගෙයක් ඇත. එහි ඇඳන් ඇත, අසුන් ඇත, මහදියසැළක් ඇත, තෙල් පහනක් ඇත. එහි යම් මහණෙක් හෝ බමුණෙක් හෝ වාසයට එළඹේ නම් ඔහු සමග මම හැකි පමණින් බල පමණින් බෙද ගනිමි. වහන්ස, පෙර වූවක් කියමි. නොයෙක් දිටු ඇති නොයෙක් මත ඇති නොයෙක් රූවි ඇති ශාස්තෘහු පිටුදෙනෙක් ඒ ආවාස ගෙහි විසුමට එළඹියහ. එක් ශාස්තෘවරයෙක් මෙබඳු වාද ඇත්තේ ය, මෙබඳු දෘෂ්ටි ඇත්තේ ය: දෙන ලද්දෙහි විපාක නැත, පුදන ලද්දෙහි විපාක නැත, සත්කාරයෙහි විපාක නැත, සුකෘත දුෂ්කෘත කම්යන්ගේ එලයෙක් විපාකයෙක් නැත, මෙලොවෙක් නැත, පරලොවෙක් නැත, මවෙක් නැත, පියෙක් නැත, ඔපපාතික සත්තු නැත, යම් කෙනෙක් මෙලොවත් පරලොවත් කුමු වෙසෙසින් දැන පසක් කොට පවසත් නම් මැනවින් ගිය මැනවින් පිළිපත් එබඳු මහණබමුණෝ ලොව නැතැ යි.

එකො සක්ඛා එවංවාදී එවංදිට්ඨි: අත්ථි දික්ඛං අත්ථි සිට්ඨං අත්ථි හුතං අත්ථි සුකට්ඨකඛානං කමිතං එලං විපාකො, අත්ථි අයං ලොකො, අත්ථි පරො ලොකො, අත්ථි මානා, අත්ථි පිතා, අත්ථි සත්ථා ඔපපාතිකා, අත්ථි ලොකෙ සමණබ්‍රාහ්මණා සමමග්ගතා සමච්චාපටිපක්ඛා යෙ ඉමඤ්චි ලොකං පරඤ්චි ලොකං සයං අභිංඤ්ඤා සච්ඡිකත්ථා පචෙදෙත්ථි.

එකො සක්ඛා එවංවාදී එවංදිට්ඨි: කරතො¹ කාරයතො ජිඤ්ඤො ඡෙදපයතො පචතො පාවයතො සොවයතො කිලමයතො එඤ්ඤො එඤ්ඤපයතො පාණමතිපාතයතො ආදික්ඛං ආදියතො සන්ධිං ජිඤ්ඤො නිලොපං හරතො එකාගාරිකං කරොතො පරිපඤ්චි තිට්ඨංතො පරදුරං ගච්ඡතො මුසා භණතො කරතො න කරියති පාපං, බුරුපරියනොනන වෙපි වකෙකන යො ඉමිංසා පඨවියා පාණෙ එකමංසබලං එකමංසපුඤ්ජං කරෙයා, නත්ථි තතොනිදනං පාපං, නත්ථි පාපස්ස ආගමො, දකඛිණඤ්ඤෙපි ගඛගාය තීරං ගච්ඡෙයා හනතො සානතො ජිඤ්ඤො ඡෙදපෙතො පචතො පාවෙතො නත්ථි තතොනිදනං පාපං, නත්ථි පාපස්ස ආගමො, උත්තරඤ්ඤෙපි ගඛගාය තීරං ගච්ඡෙයා දදතො දපෙතො යජතො යාජෙතො නත්ථි තතොනිදනං පුඤ්ඤං, නත්ථි පුඤ්ඤස්ස ආගමො. දනෙන දමෙන සඤ්ඤමෙන සච්චවඡෙජන නත්ථි පුඤ්ඤං නත්ථි පුඤ්ඤස්ස ආගමොති.

එකො සක්ඛා එවංවාදී එවංදිට්ඨි: කරතො කාරයතො ජිඤ්ඤො ඡෙදපයතො පචතො පාවයතො සොවයතො කිලමයතො එඤ්ඤො එඤ්ඤපයතො පාණමතිපාතයතො අදික්ඛං ආදියතො සන්ධිං ජිඤ්ඤො නිලොපං හරතො එකාගාරිකං කරොතො පරිපඤ්චි තිට්ඨංතො පරදුරං ගච්ඡතො මුසා භණතො කරතො කරියති පාපං, බුරුපරියනොනනපි වකෙකන යො ඉමිංසා පඨවියා පාණෙ එකමංසබලං එකමංසපුඤ්ජං කරෙයා, අත්ථි තතොනිදනං පාපං, අත්ථි පාපස්ස ආගමො, දකඛිණඤ්ඤෙපි ගඛගාය² තීරං ගච්ඡෙයා හනතො සානතො ජිඤ්ඤො ඡෙදපෙතො පචතො පාවෙතො අත්ථි තතොනිදනං පාපං, අත්ථි පාපස්ස ආගමො, උත්තරඤ්ඤෙපි ගඛගාය තීරං ගච්ඡෙයා දදතො දපෙතො යජතො යාජෙතො අත්ථි තතොනිදනං පුඤ්ඤං, අත්ථි පුඤ්ඤස්ස ආගමො, දනෙන දමෙන සඤ්ඤමෙන සච්චවඡෙජන අත්ථි පුඤ්ඤං අත්ථි පුඤ්ඤස්ස ආගමොති.

තස්ස මඤ්ඤා භනො අහුදෙව කඛිඛා අහුදෙව විචිකිච්ඡා: කො සු නාම ඉමෙසං භවතං සමණබ්‍රාහ්මණානං සච්චං ආහ, කො මුසාති.

අලං හි නෙ ගාමණී, කඛිකුං, අලං විචිකිච්ඡිකුං, කඛිකිනියෙ ව පන නෙ යානෙ විචිකිච්ඡා උප්පනාති. එවං පසකොභං³ භනො භගවති, පහොති මෙ භගවා තථා ධම්මං දෙසෙතුං යථාහං ඉමං කඛිකාධම්මං පජභෙය්‍යන්ති.

1. කරොතො - මජ්ඣං.
2. ගඛගා - සී 1, 2.
3. පසකොභං - ඡායා

එක් ශාස්තෘවරයෙක් මෙබඳු වාද ඇත්තේ ය, මෙබඳු දෘෂ්ටි ඇත්තේ ය: දෙන ලද්දෙහි විපාක ඇත, පුදන ලද්දෙහි විපාක ඇත, සත්කාරයෙහි විපාක ඇත, සුකෘත දුෂ්කෘත කම්යන්හි ඵලවිපාක ඇත, මෙලොව ඇත, පරලොව ඇත, මව ඇත, පියා ඇත, ඔපපාතික සත්තු ඇත, යම් කෙනෙක් මෙලොවත් පරලොවත් තුමු වෙසෙසින් දැන පසක් කොට පවසන් නම් මැනවින් ගිය මැනවින් පිළිපන් එබඳු මහණබමුණෝ ලොව ඇතැ යි.

එක් ශාස්තෘවරයෙක් මෙබඳු වාද ඇත්තේ ය, මෙබඳු දෘෂ්ටි ඇත්තේ ය: කරන්නාට කරවන්නාට සිදින්නාට සිදුවන්නාට පිසන්නාට පිසවන්නාට ශෝක කරවන්නාට ක්ලාන්ත කරන්නාට කම්පිත කරන්නාට කම්පිත කරවන්නාට පරපණ නසන්නාට නුදුන් දැ ගන්නාට ගෙවළු බිඳින්නාට ගම් පැහැර ගන්නාට එක්ගෙයක් පැහැර ගන්නාට මං පහරන්නාට පරඹුන් කරා යන්නාට මුසා බණන්නාට කිරීමෙන් පවෙක් නො කෙරේ, ඉදිනුදු කර වැනි නිම්වළලු ඇති සකෙකින් යමෙක් මේ පොළොවෙහි සතුන් එක් මස්ගොඩක් එක් මස් පිඩක් කරන්නේ නම් ඒ හේතු කොටගෙන පවෙක් නැත, පවෙහි ඊමෙක් නැත, ඉදිනුදු නසමින් නස්වමින් සිදිමින් සිදුවමින් පිසමින් පිසවමින් දකුණු ගංඉවුරට යන්නේ ද ඒ හේතුවෙන් පවෙක් නැත, පවෙහි ඊමෙක් නැත, ඉදිනුදු දෙමින් දෙවමින් යාග කරමින් යාග කරවමින් උතුරු ගංඉවුරට යන්නේ ද, ඒ හේතුවෙන් පිනෙක් නැත, පිනෙහි ඊමෙක් නැත, දීමෙන් ඉන්ද්‍රියදමනයෙන් සීලසංයමයෙන් සත්‍යවචනයෙන් පිනෙක් නැත, පිනෙහි ඊමෙක් නැතැ යි.

එක් ශාස්තෘවරයෙක් මෙබඳු වාද ඇත්තේ ය, මෙබඳු දෘෂ්ටි ඇත්තේ ය: කරන්නාට කරවන්නාට සිදින්නාට සිදුවන්නාට පිසන්නාට පිසවන්නාට ශෝක කරවන්නාට ක්ලාන්ත කරන්නාට කම්පිත කරන්නාට කම්පිත කරවන්නාට පරපණ නසන්නාට නුදුන් දැ ගන්නාට ගෙවළු බිඳින්නාට ගම් පැහැර ගන්නාට එක් ගෙයක් පැහැර ගන්නාට මං පහරන්නාට පරඹුන් කරා යන්නාට මුසා බණන්නාට කිරීමෙන් පවෙක් කෙරේ, කර වැනි නිම්වළලු ඇති සකෙකිනුදු යමෙක් මේ පොළොවෙහි සතුන් එක් මස්ගොඩක් එක් මස්පිඩක් කරන්නේ නම් ඒ හේතුවෙන් පවෙක් ඇත, පවෙහි ඊමෙක් ඇත, ඉදින් නසමින් නස්වමින් සිදිමින් සිදුවමින් පිසමින් පිසවමින් දකුණු ගංඉවුරට යන්නේ ද ඒ හේතුවෙන් පවෙක් ඇත, පවෙහි ඊමෙක් ඇත, ඉදින් දෙමින් දෙවමින් යාග කරමින් යාග කරවමින් උතුරු ගංඉවුරට යන්නේ ද ඒ හේතුවෙන් පිනෙක් ඇත, පිනෙහි ඊමෙක් ඇත, දීමෙන් ඉන්ද්‍රිය දමනයෙන් සීලසංයමයෙන් සත්‍යවචනයෙන් පිනෙක් ඇත, පිනෙහි ඊමෙක් ඇතැ යි.

වහන්ස, ඒ මට මේ භවත් මහණබමුණන්ගෙන් කවරෙක් නම් ඇත්ත කියා ද? කවරෙක් බොරු කියා ද? යි සැකයෙක් වූයේ ම ය, විචිකිච්ඡායෙක් වූයේ මැ යි.

ගාමණී, තොප විසින් සැක කරන්නට නිසි ය, විචිකිච්ඡා කරන්නට නිසි ය. සැක කටයුතු තත්හි තොපට විචිකිච්ඡාව උපනැ යි. වහන්ස, යම්සේ මම මේ සැකය දුරු කරන්නෙමි නම් එසේ මට දහම් ඡදසන්නට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පොහෝනා සේකැ යි මෙසේ මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කෙරෙහි පහන්මි යි.

අප්ථි ගාමණී, ධම්මසමාධි. තත්‍ර වෙ ඤං විතතසමාධිං පටිලභෙය්‍යාසී, එවං ඤං ඉමං කඛබ්බධම්මං පජභෙය්‍යාසී. කතමො ච ගාමණී, ධම්මසමාධි: ඉධ ගාමණී, අරියසාවකො පාණාතිපාතං පභාය පාණාතිපාතා පටිච්චරතො භොති, නිභිතදණ්ණො නිභිතසජ්ඣො ලජ්ඣ් දයාපනො සබ්බපාණහුතභිතානුකම්පි විහරති. අදික්ඛාදනං පභාය අදික්ඛාදනා පටිච්චරතො භොති, කාමෙසු මිච්ඡාචාරං පභාය කාමෙසු මිච්ඡාචාරා පටිච්චරතො භොති, මුසාවාදං පභාය මුසාවාද පටිච්චරතො භොති, පිසුනං වාවං පභාය පිසුනාය වාවාය පටිච්චරතො භොති, ඵරුසං වාවං පභාය ඵරුසාය වාවාය පටිච්චරතො භොති, සමඵප්පලාපං පභාය සමඵප්පලාපා පටිච්චරතො භොති, අභිජ්ඣං පභාය අනභිජ්ඣාලු භොති, ව්‍යාපාදපදෙසං පභාය අව්‍යාපක්ඛවින්නො භොති, මිච්ඡාදිට්ඨිං පභාය සමමාදිට්ඨිකො භොති.

ස ඛො සො ගාමණී, අරියසාවකො එවං විගතාභිජ්ජෙඤ්ඤා විගතව්‍යාපාදෙ අසම්මුලොහා සමපජානො පතිස්සතො¹ මෙත්තාසභගතෙන වෙනසා එකං දිසං ඵරිඤ්ඤා විහරති, තථා දුතියං, තථා තතියං, තථා චතුස්ථිං, ඉති උඤ්චමධො තිරියං සබ්බධි සබ්බත්තාය සබ්බාවන්තං ලොකං මෙත්තාසභගතෙන වෙනසා විපුලෙන මහග්ගතෙන අපමාණෙන අවෙරෙන අව්‍යාපජ්ජෙඤ්ඤා² ඵරිඤ්ඤා විහරති. සො ඉති පටිසංචිකකති: සො'යං සඤ්ඤා එවංවාදී එවංදිට්ඨි: "නඤ්ඤා දික්ඛං, නඤ්ඤා ධිට්ඨං, නඤ්ඤා හුතං, නඤ්ඤා සුකට්ඨකකවානං කමමානං එලං විපාකො, නඤ්ඤා අයං ලොකො, නඤ්ඤා පරො ලොකො, නඤ්ඤා මාතා, නඤ්ඤා පිතා, නඤ්ඤා සත්තා ඔපපාතිකා, නඤ්ඤා ලොකෙ සමණබ්‍රාහ්මණා සමමග්ගතා සමමාපටිපන්නා යෙ ඉමඤ්ඤා ලොකං පරඤ්ඤා ලොකං සයං අභිඤ්ඤා සඤ්ඤාකතා පච්චෙදන්ති"³ති. සච්චෙ තස්ස භොතො සඤ්ඤානො සඤ්චං වධන්තං අපණ්ණකතාය මඤ්ඤා, සො'හං න කිඤ්ඤා ව්‍යාඛාධෙමි තසං වා චාවරං වා, උභයමෙඤ්ඤා කටග්ගාභො: යඤ්ඤාමඤ්ඤා කායෙන සංවුතො වාවාය සංවුතො මනසා සංවුතො, යඤ්ඤා කායස්ස හෙද පරමචරණා සුගතිං සග්ගං ලොකං උපපජ්ජියාමිති. තස්ස පාමුජ්ජං ජායති, පමුදිතස්ස පිති ජායති, පිතිමනස්ස කායො පස්සමහති, පස්සඤ්ඤාකායො සුඛං වෙදියති. සුඛිනො විතං සමාධියති, අයං ඛො සො ගාමණී, ධම්මසමාධි. තත්‍ර වෙ ඤං විතතසමාධිං පටිලභෙය්‍යාසී, එවං ඤං ඉමං කඛබ්බධම්මං පජභෙය්‍යාසී.

ස ඛො සො ගාමණී, අරියසාවකො එවං විගතාභිජ්ජෙඤ්ඤා විගතව්‍යාපාදෙ අසම්මුලොහා සමපජානො පතිස්සතො¹ මෙත්තාසභගතෙන වෙනසා එකං දිසං ඵරිඤ්ඤා විහරති, තථා දුතියං, තථා තතියං, තථා චතුස්ථිං, ඉති උඤ්චමධො තිරියං සබ්බධි සබ්බත්තාය සබ්බාවන්තං ලොකං මෙත්තාසභගතෙන වෙනසා විපුලෙන මහග්ගතෙන අපමාණෙන අවෙරෙන අව්‍යාපජ්ජෙඤ්ඤා² ඵරිඤ්ඤා විහරති.

1. පටිසංචිකකති - ස්‍යා, මජ්ඣං.
 2. අව්‍යාපජ්ජෙන - සී 2.

ගාමණි, ධම්මසමාධියෙක් ඇත. ඉදින් තෙපි එහි ලා විඤ්ඤාසමාධිය පිළිලබන්නහු නම් මෙසේ තෙපි මේ සැකය දුරුකරන්නහු. ගාමණි, ධම්මසමාධිය කවරේ ද යත්: ගාමණි, මෙහි අරිසවු තෙමේ පණ්ඩා පහා පණ්ඩායෙන් වැළකුණේ වෙයි, බහා තැබූ දඩු ඇත්තේ බහා තැබූ අවි ඇත්තේ ලජ්ජා ඇත්තේ දයාවට පැමිණියේ සියලු සතුන් කෙරෙහි හිතානුකම්පා ඇත්තේ වෙසෙයි. අධිනාදන් පහා අධිනාදනින් වැළකුණේ වෙයි. කාමයෙහි මිසභසර පහා කාමයෙහි මිසභසරින් වැළකුණේ වෙයි. මුසවා පහා මුසවායෙන් වැළකුණේ වෙයි. පිසුනු බස පහා පිසුනු බසින් වැළකුණේ වෙයි. රළු වදන පහා රළු වදනින් වැළකුණේ වෙයි. හිස් වදන පහා හිස් වදනින් වැළකුණේ වෙයි. දැඩි ලොබ පහා දැඩි ලොබ නැත්තේ වෙයි. කිපුම් දෙස පහා නොකිපුණු සිත් ඇත්තේ වෙයි. මිසදිටු පහා සමදිටු ඇත්තේ වෙයි.

ගාමණි, ඒ මේ අරිසවු තෙමේ මෙසේ පහ ව ගිය දැඩි ලොබ ඇතිසේ පහ ව ගිය කිපුම් ඇතිසේ නුමුළා වූයේ මනා දැනුම් ඇත්තේ සිහි ඇත්තේ මෙන් සහගිය සිතීන් එක්දිගක් පතුරුවා වෙසෙයි. දෙවැන්න ද එසේ ය, තෙවැන්න ද එසේ ය, සිවුවැන්න ද එසේ ය. මෙසේ උඩ යට සරස සියලු තැන්හි සියල්ලන් තමා හා සමභාවයෙන් සියලුසතුන් යුත් ලොව දුක් නැති මෙන් සහගිය සිතීන් පතුරුවා වෙසේ. හේ මෙසේ නුවණින් සලකා බලයි. යම් මේ ශාස්තෘවරයෙක් “දෙන ලද්දෙහි විපාක නැත, පුදන ලද්දෙහි විපාක නැත, සත්කාරයෙහි විපාක නැත, සුකෘත දුෂ්කෘත කම්යන්ගේ ඵලයෙක් විපාකයෙක් නැත, මෙලොවෙක් නැත, පරලොවෙක් නැත, මවෙක් නැත, පියෙක් නැත, ඕපපාතික සත්තු නැත; යම් කෙනෙක් මෙලොවත් පරලොවත් තුමු වෙසෙසින් දැන පසක් කොට පවසත් නම් මැනවින් ගිය මැනවින් පිළිපත් එබඳු මහණබමුණෝ ලොව නැතැ” යි මෙබඳු වාද ඇත්තාහු ද මෙබඳු දෘෂ්ටි ඇත්තාහු ද, ඉදින් ඒ හවත් ශාස්තෘහුගේ වදන ඇත්ත නම් යම්බඳු මම තැනි ගන්නා වූ හෝ නොතැනි ගන්නා වූ හෝ කිසිවකු නො පෙළුම ද (ඒ පිළිවෙත) මාගේ නිරපරාධබව පිණිස වේ. කයින් සංවෘත වූයෙම වචනයෙන් සංවෘත වූයෙම සිතීන් සංවෘත වූයෙම වෙමි යි යන යමෙක් ඇද්ද, කාබුන් මරණින් මතු සුගති සගලොවට පැමිණෙන්නෙමි යි යන යමෙකුත් ඇද්ද මෙහිලා දෙක ම ජයගැනීම වේ. ඔහුට ප්‍රමෝදය උපදී. හටගත් ප්‍රමෝද ඇත්තහුට ප්‍රීතිය උපදී. ප්‍රීතිසිත් ඇත්තහුගේ නාම කය සන්තිදේ. සන්හුන් කය ඇත්තේ සුව විදියි. සුව ඇත්තහුගේ සිත එකඟවෙයි. ගාමණි, මේ ඒ ධම්මසමාධිය යි. ඉදින් තෙපි එහි ලා විඤ්ඤාසමාධිය පිළිලබන්නහු නම් මෙසේ තෙපි මේ සැකය දුරු කරන්නහු.

ගාමණි, ඒ මේ අරිසවු තෙමේ මෙසේ පහ ව ගිය දැඩිලොබ ඇත්තේ පහ ව ගිය කිපුම් ඇත්තේ නුමුළා වූයේ මනා දැනුම් ඇත්තේ සිහි ඇත්තේ මෙන් සහගිය සිතීන් එක්දිගක් පතුරුවා වෙසෙයි. දෙවැන්න ද එසේ ය, තෙවැන්න ද එසේ ය, සිවුවැන්න ද එසේ ය. මෙසේ උඩ යට සරස සියලු තැන්හි සියල්ලන් තමා හා සමභාවයෙන් සියල්ලෙන් යුත් ලොව විපුල වූ මහත්ගත වූ අප්‍රමාණ වූ අවෙර වූ නිදුක් වූ මෙන් සහගිය සිතීන් පතුරුවා වෙසෙයි.

සො ඉති පටිසංචිකකිති: යො'යං සජා එවංවාදී එවංදිට්ඨි: “අත්ථී දීනතං, අත්ථී ධිට්ඨං, අත්ථී හුතං, අත්ථී සුකට්ඨකකවානං කල්චානං එලං විපාකො, අත්ථී අයං ලොකො, අත්ථී පරො ලොකො, අත්ථී මානා, අත්ථී පිතා, අත්ථී සත්තා ඔපපාතිකා, අත්ථී ලොකෙ සමණධ්වාභවණා සමලිග්ගතා සමලොපට්ඨතා, යෙ ඉමඤ්ඤි ලොකං පරඤ්ඤි ලොකං සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා පචෙදෙත්ති”ති. සචෙ තස්ස භොතො සක්ඛුතො¹ සචං වචනං, අපණණකතාය මඤ්ඤං, සො'භං² න කිඤ්ච ව්‍යාබාධෙමි තසං වා ටාවරං වා, උභයමෙඤ්ඤකට්ඨානාභො: යඤ්ඤි මඤ්ඤි කායෙන සංචුතො වාචාය සංචුතො මනසා සංචුතො, යඤ්ඤි කායස්ස හෙද පරමෙරණා සුභතිං සහං ලොකං උපපජ්ජිස්සාමීති. තස්ස පාමොජ්ජං³ ජායති, පමුදිතස්ස පිති ජායති, පිතිමනස්ස කායො පසංමභති, පස්සඤ්ඤාකායො සුඛං චෙදියති, සුඛිතො විතං සමාධියති. අයං ඛො සො ගාමණි, ධම්මසමාධි. තත්ථ චෙ තං විතසමාධිං පටිලභෙය්‍යාසි, එවං තං ඉමං කඛිබ්බමචං පජභෙය්‍යාසි.

ස ඛො සො ගාමණි, අරියසාවකො එවං විගතාභිලෙඤ්ඤා විගතව්‍යාපාදෙ අසමුලලො සමඤ්ඤානො පතිස්සනො මෙත්තාසභගතෙන චෙතසා එකං දිසං එරිත්වා විහරති, තථා දුතියං තථා තතියං, තථා චතුස්ථීං. ඉති උඤ්ඤමධො තිරියං සබ්බධි සබ්බත්තතාය සබ්බාවන්තං ලොකං මෙත්තාසභගතෙන චෙතසා විපුලෙන මහග්ගතෙන අපමාණෙන අචෙරෙන අව්‍යාපරෙඤ්ඤන එරිත්වා විහරති. සො ඉති පටිසංචිකකිති: යො'යං සජා එවංවාදී එවංදිට්ඨි: “කරතො කරයතො ඡිද්දතො ඡෙදපයතො පචතො පාවයතො සොචයතො කිලමයතො එද්දතො එද්දපයතො පාණමතිපාතයතො අදීනතං ආදියතො සන්ධිං ඡිද්දතො නිලොපං භරතො එකාගාරිකං කරොතො පරිපඤ්ඤෙ තිට්ඨතො පරදුරං ගච්ඡතො මුසා භණතො කරතො න කරියති පාපං, ධුරපරියන්තො චෙපි චිකෙකන යො ඉමිස්සා පඨවියා පාණෙ එකමංසබලං එකමංසපුඤ්ඤං කරෙය්‍යා, නත්ථී තතො නිදනං පාපං, නත්ථී පාපස්ස ආගමො; දකඛණකෙඤ්ඤි ගඛනාය තීරං ගච්ඡෙය්‍ය හනන්තො සාතන්තො ඡිද්දන්තො ඡෙදපෙන්නො පචන්තො පාචෙන්නො නත්ථී තතො නිදනං පාපං, නත්ථී පාපස්ස ආගමො; උත්තරකෙඤ්ඤි ගඛනාය තීරං ගච්ඡෙය්‍ය දදන්තො දපෙන්නො යජන්තො යාජන්තො නත්ථී තතො නිදනං පුඤ්ඤං, නත්ථී තතො නිදනං පුඤ්ඤස්ස ආගමො; දනෙන දමෙන සඤ්ඤමෙන සචම්චෙජ්ජන නත්ථී පුඤ්ඤං නත්ථී පුඤ්ඤස්ස ආගමො”ති. සචෙ තස්ස භොතො සක්ඛුතො සචං වචනං, අපණණකතාය මඤ්ඤං, සො'භං න කිඤ්ච ව්‍යාබාධෙමි තසං වා ටාවරං වා, උභයමෙඤ්ඤ කට්ඨානාභො: යඤ්ඤි මඤ්ඤි කායෙන සංචුතො වාචාය සංචුතො මනසා සංචුතො, යඤ්ඤි කායස්ස හෙද පරමෙරණා සුභතිං සහං ලොකං උපපජ්ජිස්සාමීති. තස්ස පාමොජ්ජං³ ජායති, පමුදිතස්ස පිති ජායති, පිතිමනස්ස කායො පස්සමභති, පස්සඤ්ඤාකායො සුඛං චෙදියති සුඛිතො විතං සමාධියති. අයං ඛො සො ගාමණි, ධම්මසමාධි. තත්ථ චෙ තං විතසමාධිං පටිලභෙය්‍යාසි, එවං තං ඉමං කඛිබ්බමචං පජභෙය්‍යාසි.

1. සක්ඛුසය - සිඉ.
 2. යොභං - සිඉ.
 3. පාමුජ්ජං - සිඉ, ස්‍යා.

හේ මෙසේ නුවණින් සලකා බලයි, “යම් මේ ශාස්තෘවරයෙක් දෙන ලද්දෙහි විපාක ඇත, පුදන ලද්දෙහි විපාක ඇත, සත්කාරයෙහි විපාක ඇත, සුකෘත දුෂ්කෘත කම්යන්ගේ ඵලවිපාක ඇත, මෙලොව ඇත, පරලොව ඇත, මව ඇත, පියා ඇත, ඕපපාතික සත්කරයෝ ඇත, යම් කෙනෙක් මෙලොවත් පරලොවත් කුමු වෙසෙසින් දැන පසක් කොට පවසත් නම් මැනවින් ගිය මැනවින් පිළිපත් එබඳු මහණ බමුණෝ ඇතැ” යි මෙබඳු වාද ඇත්තාහු ද මෙබඳු දෘෂ්ටි ඇත්තාහු ද ඉදින් ඒ භවත් ශාස්තෘග්‍රහේ වදන ඇත්ත නම් ඒ මම තැනිගන්නා වූ හෝ නො තැනිගන්නා වූ හෝ කිසිවකු නො පෙළුම්. (ඒ පිළිවෙත) මාගේ නිරපරාධබව පිණිස වේ. කයින් සංවෘත වූයෙම් විවනායෙන් සංවෘත වූයෙම් සිතින් සංවෘත වූයෙම් වෙමි යන යමෙක් වේ ද කාබුන් මරණින් මතු සුගති වූ සගලොවට පැමිණෙන්නෙමි යන යමෙකුත් වේ ද මෙහි ලා දෙක ම ජයගැනීම වේ. ඔහුට ප්‍රමෝදය උපදී. භටගත් ප්‍රමෝද ඇත්තහුට ප්‍රීතිය උපදී. ප්‍රීතිසිත් ඇත්තහුගේ කය සන්තිදෙයි. සන්තූන් කය ඇත්තේ සුව විදී. සුව ඇත්තහුගේ සිත එකඟ වෙයි. ගාමණී, මේ ඒ ධම්මසමාධිය යි. ඉදින් තෙපි එහි ලා විත්තසමාධිය පිළිලබන්නහු නම් මෙසේ තෙපි මේ සැකය දුරු කරන්නහු ය.

ගාමණී, ඒ මේ අරීසවු තෙමේ පහ ව ගිය දැඩි ලොබ ඇත්තේ පහ ව ගිය කිපුම් ඇත්තේ නුමුළා වූයේ මනා දැනුම් ඇත්තේ සිහි ඇත්තේ මෙන් සහගිය සිතින් එක්දිගක් පතුරුවා වෙසෙයි. දෙවැන්න ද එසේ ය, තෙවැන්න ද එසේ ය, සිවුවැන්න ද එසේ ය. මෙසේ උඩ යට සරස සියලු තැන්හි සියල්ලන් තමා හා සමභාවයෙන් සියලුසතුන් යුත් ලොව පැතුරුණු මහත් බවට ගිය නො පමණ වූ වෙර නැති නිදුක් වූ මෙන් සහගිය සිතින් පතුරුවා වෙසෙයි. හේ මෙසේ නුවණින් සලකා බලයි. යම් ඒ ශාස්තෘවරයෙක් “කරන්නාට කරවන්නාට සිදින්නාට සිදුවන්නාට පිසන්නාට පිසවන්නාට ශෝක කරවන්නාට ක්ලාන්ත කරන්නාට සලන්නාට සලවන්නාට පරපණ නසන්නාට කුදුන් දැ ගන්නාට ගෙවල් බිදින්නාට ගම් පැහැර ගන්නාට එක්ගෙයක් පැහැරගන්නාහට මං පහරන්නාට පරඹුන් කරා යන්නාට මුසා බණන්නාට කිරීමෙන් පවෙක් නො කෙරෙයි. ඉදින් කර වැනි කෙළවර ඇති සකෙකින් යමෙක් මේ පොළවෙහි සතුන් එක්මස් ගොඩක් එක්මස් පිඩක් කරන්නේ නම් ඒ හේතුවෙන් පවෙක් නැත, පවෙහි ඊමෙක් නැත. ඉදින් නසමින් නස්වමින් සිදිමින් සිදුවමින් පිසමින් පිසවමින් දකුණු ගංඉවුරට යන්නේ නමුදු ඒ හේතුවෙන් පවෙක් නැත. ඉදින් දෙමින් දෙවමින් යාග කරමින් යාග කරවමින් උතුරු ගංඉවුරට යන්නේ නමුදු ඒ හේතුවෙන් පිනෙක් නැත, පිනෙහි ඊමෙක් නැත. දීමෙන් ඉන්ද්‍රිය දමනයෙන් ශීලසංයමයෙන් සත්‍යවචනයෙන් පිනෙක් නැත, පිනෙහි ඊමෙක් නැතැ” යි මෙබඳු වාද ඇත්තාහු ද මෙබඳු දෘෂ්ටි ඇත්තාහු ද ඉදින් ඒ භවත් ශාස්තෘග්‍රහේ වදන ඇත්ත නම් ඒ මම තැනිගන්නා වූ හෝ නො තැනිගන්නා වූ හෝ කිසිවකු නො පෙළුම්. (ඒ පිළිවෙත) මාගේ නිරපරාධ බව පිණිස වේ. කයින් සංවෘත වූයෙම් විවනායෙන් සංවෘත වූයෙම් සිතින් සංවෘත වූයෙම් වෙමි යන යමෙක් වේ ද, කාබුන් මරණින් මතු සුගති සගලොවට පැමිණෙන්නෙමි යන යමෙකුත් වේ ද මෙහිලා දෙක ම ජය ගැනීම වේ. ඔහුට ප්‍රමෝදය උපදී. භටගත් ප්‍රමෝද ඇත්තහුට ප්‍රීතිය උපදී. ප්‍රීතිසිත් ඇත්තහුගේ කය සන්තිදේ. සන්තූන් කය ඇත්තේ සුව විදියි. සුව ඇත්තහුගේ සිත එකඟ වේ. ගාමණී, මේ ඒ ධම්මසමාධිය යි. ඉදින් එහි ලා තෙපි විත්තසමාධිය පිළිලබන්නහු නම් මෙසේ තෙපි මේ සැකය දුරු කරන්නහු ය.

ස ඛො සො ගාමණී, අරියසාවකො එවං විගතාභිජේඛා විගතව්‍යාපාදො අසම්මුළුනො සම්පජානො පතිස්සනො මෙඤ්ඤාසභගනෙන වෙනසා එකං දිසං ඵරිඤ්ඤා විහරති, තථා දුක්ඛං, තථා තතිංසං, තථා චතුස්සීං. ඉති උඤ්ඤාමධො තිරියං සබ්බධි සබ්බන්තතාය සංඛාවන්තං ලොකං මෙඤ්ඤාසභගනෙන වෙනසා විපුලෙන මහග්ගනෙන අපමාණෙන අවෙරෙන අව්‍යාපජේඛන ඵරිඤ්ඤා විහරති. සො ඉති පටිසංචිකඛති: යො'යං සඤ්ඤා ඵවංවාදී ඵවංදිට්ඨි: “කරතො කාරයතො ඡිද්දතො ඡෙදපයතො පචතො පාවයතො සොචයතො කීලමයතො ඵද්දතො ඵද්දපයතො පාණමතිපාතයතො අදිනතො ආදියතො සනධිං ඡිද්දතො නිලොපං හරතො එකාගාරිකං කරොතො පරිපජෙඤ්ඤා නිඤ්ඤා පරදුරං ගච්ඡතො මුසා හණකො කරතො කරියති පාපං. චුරපරියතොන වෙපි වකෙකන යො ඉම්මස්සා පඤ්ඤා පාණෙ ඵකමංසබ්බං ඵකමංසපුඤ්ඤං කරෙය්‍ය, අඤ්ඤා තතො නිදනං පාපං, අඤ්ඤා පාපස්ස ආගමො. දකඤ්ඤාඤ්ඤාපි ගඛායා තීරං ගච්ඡය්‍ය හනන්තො සාතෙතො ඡිද්දන්තො ඡෙදපෙතො පචන්තො පාවෙතො, අඤ්ඤා තතො නිදනං පාපං, අඤ්ඤා පාපස්ස ආගමො. උඤ්ඤාඤ්ඤාපි ගඛායා තීරං ගච්ඡය්‍ය දදන්තො දපෙතො යජන්තො යාජෙතො, අඤ්ඤා තතො නිදනං පුඤ්ඤා, අඤ්ඤා පුඤ්ඤාස්ස ආගමො, දානෙන දමෙන සඤ්ඤාමෙන සච්චිචජෙජන අඤ්ඤා පුඤ්ඤා අඤ්ඤා පුඤ්ඤාස්ස ආගමො”ති. සචෙ තස්ස භොතො සඤ්ඤා සච්චි වචනං, අපණ්ණකතාය මයහං; සො'හං න කිඤ්ඤා ව්‍යාධාධෙමි තසං වා රාවරං වා, උභයමෙඤ්ඤා කට්ඨාහො, යඤ්ඤාමිකි කායෙන සංවුතො වාචාය සංවුතො මනසා සංවුතො, යඤ්ඤා කායස්ස භෙදා පරමමරණා සුගතිං සග්ගං ලොකං උපපජ්ඣස්සාමීති, තස්ස පාමොජ්ජං ජායති, පමුදිතස්ස පිති ජායති, පිතිමනස්ස කායො පක්ඛමකති, පක්ඛමකායො සුඛං වෙදියති, සුඛිතො විහතං සමාධියති. අයං ඛො සො ගාමණී, ධම්මසමාධිං තත්ථ වෙඤ්ඤා විහතසමාධිං පටිලභෙය්‍යාසී, එවං ඤා ඉමං කඛිඤ්ඤාධම්මං පච්චෙය්‍යාසී.

ස ඛො සො ගාමණී, අරියසාවකො එවං විගතාභිජේඛා විගතව්‍යාපාදො අසම්මුළුනො සම්පජානො පතිස්සනො කරුණාසභගනෙන වෙනසා එකං දිසං ඵරිඤ්ඤා විහරති -පෙ- මුදිතා සභගනෙන වෙනසා එකං දිසං ඵරිඤ්ඤා විහරති -පෙ-

ස ඛො සො ගාමණී, අරියසාවකො එවං විගතාභිජේඛා විගත ව්‍යාපාදො අසම්මුළුනො සම්පජානො පතිස්සනො උපෙඛාසභගනෙන වෙනසා එකං දිසං ඵරිඤ්ඤා විහරති, තථා දුක්ඛං, තථා තතිංසං, තථා චතුස්සීං. ඉති උඤ්ඤාමධො තිරියං සබ්බධි සබ්බන්තතාය සංඛාවන්තං ලොකං උපෙඛාසභගනෙන වෙනසා විපුලෙන මහග්ගනෙන අපමාණෙන අවෙරෙන අව්‍යාපජේඛන ඵරිඤ්ඤා විහරති. සො ඉති පටිසංචිකඛති: යො'යං සඤ්ඤා ඵවංවාදී ඵවංදිට්ඨි: “නඤ්ඤා දිනතො, නඤ්ඤා සිඤ්ඤා, නඤ්ඤා හුතං, නඤ්ඤා සුඛධුසකචානං කම්මානං ඵලං විපාකො, නඤ්ඤා අයං ලොකො, නඤ්ඤා පරො ලොකො,

ශාමණී, ඒ මේ අරීසවු තෙමේ මෙසේ පහ ව ගිය දැඩි ලොබ ඇත්තේ පහ ව ගිය කිපුම් ඇත්තේ නුමුළා වූයේ මනා දැනුම් ඇත්තේ සිහි ඇත්තේ මෙන් සහගිය සිතින් එක් දිගක් පතුරුවා වෙසෙයි. දෙවැන්න ද එසේ ය, තෙවැන්න ද එසේ ය, සිවුවැන්න ද එසේ ය. මෙසේ උඩ යට සරස සියලු තැන්හි සියල්ලන් තමා හා සමභාවයෙන් සියලු සතුන් යුත් ලොව පැතුරුණු මහත්බවට ගිය නොපමණ වූ වෙර නැති නිදුක් වූ මෙන් සහගිය සිතින් පතුරුවා වෙසෙයි. හෙ මෙසේ නුවණින් සලකා බලයි: “යම් මේ ශාස්තෘවරයෙක් කරන්නාට කරවන්නාට සිදින්නාට සිදුවන්නාට පිසන්නාට පිසවන්නාට ශොක කරවන්නාට ක්ලාන්ත කරවන්නාට සලන්නාට සලවන්නාට පරපණ නසන්නාට නුදුන් දැ ගන්නාට ගෙවල් බිදින්නාට ගම් පැහැර ගන්නාට එක් ගෙයක් පැහැර ගන්නාට මංපහරන්නාට පරඹුන් වෙත යන්නාට මුසා බණන් නාට කිරීමෙන් පවක් නො කෙරෙයි. ඉදිනුදු කර වැනි නිමවලලු ඇති සකෙකින් යමෙක් මේ පොළවෙහි සතුන් එක් මස්ගොඩක් එක් මස්පිඩක් කරන්නේ නම් ඒ හෙතුවෙන් පවෙක් ඇත, පවෙහි ඊමෙක් ඇත. ඉදිනුදු නසමින් නස්වමින් සිදමින් සිදුවමින් පිසමින් පිසවමින් දකුණු ගංඉවුරට යන්නේ නම් ඒ හෙතුවෙන් පවෙක් ඇත, පවෙහි ඊමෙක් ඇත. ඉදුනුදු දෙමින් දෙවමින් යාග කරමින් යාග කරවමින් ලුකුරු ගංඉවුරට යන්නේ නම් ඒ හෙතුවෙන් පිනෙක් ඇත, පිනෙහි ඊමෙක් ඇත. දීමෙන් ඉන්ද්‍රිය දමනයෙන් ශීලසංයමයෙන් සත්‍යාවචනයෙන් පිනෙක් ඇත, පිනෙහි ඊමෙක් ඇතැ” යි මෙබඳු වාද ඇත්තෘහු ද මෙබඳු දෘෂ්ටි ඇත්තෘහු ද ඉදින් ඒ භවත් ශාස්තෘහුගේ වදන ඇත්ත නම් ඒ මම තැනිගන්නා වූ හෝ නො තැනි ගන්නා වූ හෝ කිසිවකු නො පෙළුම්. ඒ පිළිවෙත මාගේ නිරපරාධබව පිණිස වේ. කයින් සංවෘත වූයෙම් විචනයෙන් සංවෘත වූයෙම් සිතින් සංවෘත වූයෙම් වෙමි යන යමෙක් වේ ද, කාබුන් මරණින් මතු සුගතිසගලොවට පැමිණෙන්නෙමි යන යමෙකුත් වෙද දෙක ම මෙහි ලා ජයගැනීම වේ. ඔහුට ප්‍රමොදය උපදී. භටගත් ප්‍රමොද ඇත්තහුට ප්‍රීතිය උපදී. ප්‍රීති සිත් ඇත්තහුගේ කය සන්තිදෙයි සන්හුන් කය ඇත්තේ සුව ඇත්තහුගේ සිත එකඟ වෙයි. ශාමණී, මේ ඒ ධර්මසමාධි යි. ඉදින් එහි ලා තෙපි වින්‍යසමාධිය පිළිලබන්නහු නම් මෙසේ තෙපි මේ සැකය දුරු කරන්නහු ය.

ශාමණී, ඒ මේ අරීසවු තෙමේ මෙසේ පහ ව ගිය දැඩිලොබ ඇත්තේ පහ ව ගිය කිපුම් ඇත්තේ නුමුළා වූයේ මනා දැනුම් ඇත්තේ සිහි ඇත්තේ කුළුණුසහගිය සිතින් එක් දිගක් පතුරුවා වෙසෙයි ... මුදුබැව් සහගිය සිතින් එක්දිගක් පතුරුවා වෙසෙයි ...

ශාමණී, ඒ මේ අරීසවු තෙමේ මෙසේ පහ ව ගිය දැඩිලොබ ඇත්තේ පහ ව ගිය කිපුම් ඇත්තේ නුමුළා වූයේ මනා දැනුම් ඇත්තේ සිහි ඇත්තේ මැදහත්බැව් සහගිය සිතින් එක් දිගක් පතුරුවා වෙසෙයි. දෙවැන්න ද එසේ ය, තෙවැන්න ද එසේ ය, සිවුවැන්න ද එසේ ය. මෙසේ උඩ යට සරස සියලු තැන්හි සියල්ලන් හා සමභාවයෙන් සියලු සතුන් යුත් ලොව පැතුරුණු මහත්බවට ගිය නො පමණ වූ වෙර නැති නිදුක් වූ මැදහත් බැව් සහගිය සිතින් පතුරුවා වෙසෙයි. හෙ මෙසේ නුවණින් සලකා බලයි. යම් මේ ශාස්තෘවරයෙක් “දෙන ලද්දෙහි විපාක නැත, පුදන ලද්දෙහි විපාක නැත, සන්කාරයෙහි විපාක නැත, සුකෘත දුෂ්කෘත කම්යන්ගේ එලයෙක් විපාකයෙක් නැත, මෙලොවෙක් නැත, පරලොවෙක් නැත.

නඤ්චි මාතා, නඤ්චි පිතා, නඤ්චි සත්තා ඔපපාතිකා, නඤ්චි ලොකෙ සමණධ්‍රාහණිණා සමමග්ගතා සමමාපච්චනනා යො ඉමඤ්ච ලොකං පරඤ්ච ලොකං සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා පච්චෙදෙතති¹ති. සච්ච නස්ස භොතො සත්ථුනො සච්චං වචනං, අපණණිකතාය මඤ්ඤං, සොභං න කිඤ්චි ව්‍යාබාධෙමි තසං වා ථාවරං වා. උභයමෙක්ඛ කචග්ගාභො: යඤ්ඤි මිති කායෙන සංචුතො වාචාය සංචුතො මනසා සංචුතො, යඤ්ච කායස්ස හෙද පරමමරණා සුගතිං සග්ගං ලොකං උපපජ්ජිසාමිති. තස්ස පාමොජ්ජං ජායති, පමුදිතස්ස පිති ජායති, පිතිමනස්ස කායො පස්සමිහති, පස්සඤ්ඤාකායො සුඛං චෙදියති, සුඛිතො විතං සමාධියති. අයං ඛො සො ගාමණි, ධම්මසමාධි. තත්ථ චෙ කං විතංසමාධිං පටිලභෙය්‍යාසි, එවං කං ඉමං කඛ්ඛාධම්මං පච්චෙය්‍යාසි.

ස ඛො සො ගාමණි, අරියසාවකො එවං විගතාභිජේකධා විගත ව්‍යාපාදෙ අසමුලෙහා සමපජානො පතිස්සනො උපෙධාසභගතෙන චෙතසා එකං දිසං එරිත්වා විහරති, තථා දුතියං, තථා තතියං, තථා චතුත්ථීං, ඉති උද්ධමධො තිරියං සබ්බධි සඤ්ඤාකතාය සබ්බාවනිතං ලොකං උපෙධාසභගතෙන චෙතසා විපුලෙන මහග්ගතෙන අපචාණෙන අචෙරෙන අව්‍යාපජේකිත එරිත්වා විහරති, සො ඉති පටිසංචිකකති: යවායං¹ සත්ථා එවංවාදී එවංදිට්ඨි: “අඤ්චි දික්ඛං, අඤ්චි ඤිට්ඨං, අඤ්චි භුක්ඛං, අඤ්චි සුකච්චුසකචානං කමමානං එලං විපාකො, අඤ්චි අයං ලොකො, අඤ්චි පරො ලොකො, අඤ්චි මාතා, අඤ්චි පිතා, අඤ්චි සත්තා ඔපපාතිකා, අඤ්චි ලොකෙ සමණධ්‍රාහණිණා සමමග්ගතා සමමාපච්චනනා යො ඉමඤ්ච ලොකං පරඤ්ච ලොකං සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා පච්චෙදෙතති¹ති, සච්ච නස්ස භොතො සත්ථුනො සච්චං වචනං, අපණණිකතාය මඤ්ඤං, සොභං න කිඤ්චි ව්‍යාබාධෙමි තසං වා ථාවරං වා, උභයමෙක්ඛ කචග්ගාභො: යඤ්ඤි මිති කායෙන සංචුතො වාචාය සංචුතො මනසා සංචුතො, යඤ්ච කායස්ස හෙද පරමමරණා සුගතිං සග්ගං ලොකං උපපජ්ජිසාමිති. තස්ස පාමොජ්ජං ජායති, පමුදිතස්ස පිති ජායති, පිතිමනස්ස කායො පස්සමිහති, පස්සඤ්ඤාකායො සුඛං චෙදියති, සුඛිතො විතං සමාධියති. අයං ඛො සො ගාමණි, ධම්මසමාධි. තත්ථ චෙ කං විතංසමාධිං පටිලභෙය්‍යාසි, එවං කං ඉමං කඛ්ඛාධම්මං පච්චෙය්‍යාසි.

1. යොයං - මඡසං.

මවෙක් නැත, පියෙක් නැත, ඕපපාතික සත්තු නැත, යම් කෙනෙක් මෙලොවත් පරලොවත් තුමු වෙසෙසින් දැන පසක් කොට පවසත් නම් මැනවින් ගිය මැනවින් පිළිපත් එබඳු මහණබමුණෝ නැතැ"යි මෙබඳු වාද ඇත්තාහු ද මෙබඳු දෘෂ්ටි ඇත්තාහු ද ඉදින් ඒ භවත් ශාස්තෘහුගේ වදන ඇත්ත නම් ඒ මම තැනි ගන්නා වූ හෝ නො තැනි ගන්නා වූ හෝ කිසිවකු නො පෙළමි. (ඒ පිළිවෙත) මාගේ නිරපරාධ බව පිණිස වේ. කයින් සංවෘත වූයෙමි වචනයෙන් සංවෘත වූයෙමි සිතින් සංවෘත වූයෙමි වෙමි යන යමෙක් වේ ද කාඛුන් මරණින් මතු සුගති වූ සගලොචට පැමිණෙන්නෙමි යන යමෙකුත් වේ ද දෙක ම මෙහි ලා ජය ගැනීම වේ. ඔහුට ප්‍රමෝදය උපදී. භවගත් ප්‍රමෝද ඇත්තහුට ප්‍රීතිය උපදී. ප්‍රීති සිත් ඇත්තහුගේ කය සන්භිදේ. සන්හුන් කය ඇත්තේ සුව විඳී. සුව ඇත්තහුගේ සිත එකඟ වෙයි. ශාමණී, මේ ඒ විභ්‍යසමාධි යි. ඉදින් එහි ලා තෙපි විභ්‍ය සමාධිය පිළිලබන්නහු නම් මෙසේ තෙපි මේ සැකය දුරු කරන්නහු ය.

ශාමණී, ඒ මේ අර්ථය වූ තෙමේ මෙසේ පහ ව ගිය දැඩිලෝබ ඇත්තේ පහ ව ගිය කිපුම් ඇත්තේ නො මුළා වූයේ මනා දැනුම් ඇත්තේ සිහි ඇත්තේ මැදහත්බැව් සහගිය සිතින් එක් දිගක් පතුරුවා වෙසෙයි. දෙවැන්න ද එසේ ය, තෙවැන්න ද එසේ ය, සිවුවැන්න ද එසේ ය. මෙසේ උඩ යට සරස සියලු තැන්හි සියල්ලන් තමා හා සමභාවයෙන් සියලු සතුන් යුත් ලොව පැතුරුණු මහත් බවට ගිය නො පමණ වූ වෙර නැති නිදුක් වූ මැදහත් බැව් සහගිය සිතින් පතුරුවා වෙසෙයි. හේ මෙසේ නුවණින් සලකා බලයි: යම් ඒ ශාස්තෘවරයෙක් "දෙන ලද්දෙහි විපාක ඇත, පුද්ගල ලද්දෙහි විපාක ඇත, සත්කාරයෙහි විපාක ඇත. සුකෘත දුෂ්කෘත කම්යන්ගේ එලච්චාක ඇත, මෙලොව ඇත, පරලොව ඇත, මව ඇත, පියා ඇත, ඕපපාතික සත්තු ඇත, යම් කෙනෙක් මෙලොවත් පරලොවත් තුමු වෙසෙසින් දැන පසක් කොට පවසත් නම් මැනවින් ගිය මැනවින් පිළිපත් එබඳු මහණබමුණෝ ලොව ඇතැ"යි මෙබඳු වාද ඇත්තාහු ද මෙබඳු දෘෂ්ටි ඇත්තාහු ද ඉදින් ඒ භවත් ශාස්තෘහුගේ වදන ඇත්ත නම් ඒ මම තැනි ගන්නා වූ හෝ නො තැනිගන්නා වූ හෝ කිසිවකු නො පෙළමි. (ඒ පිළිවෙත) මාගේ නිරපරාධබව පිණිස වේ. කයින් සංවෘත වූයෙමි වචනයෙන් සංවෘත වූයෙමි සිතින් සංවෘත වූයෙමි වෙමි යන යමෙක් වේ ද කාඛුන් මරණින් මතු සුගති වූ සගලොචට පැමිණෙන්නෙමි යන යමෙකුත් වේ ද දෙක ම මෙහි ලා ජය ගැනීම වේ. ඔහුට ප්‍රමෝදය උපදී. භවගත් ප්‍රමෝද ඇත්තහුට ප්‍රීතිය උපදී. ප්‍රීතිසිත් ඇත්තහුගේ කය සන්භිදෙයි. සන්හුන් කය ඇත්තේ සුව විඳී. සුව ඇත්තහුගේ සිත එකඟ වෙයි. ශාමණී, මේ ඒ ධ්වෙසමාධි යි. ඉදින් තෙපි එහි ලා විභ්‍යසමාධිය පිළිලබන්නහු නම් මෙසේ තෙපි මේ සැකය පහන්නහු ය.

ස ධො සො ගාමණී, අරියසාවකො එවං විගතාභිජේකා විගත ව්‍යාපාදෙ අසමුද්‍රේණා සමපජානො පතිස්සනො උපෙධාසභගතෙන වෙනසා එකං දිසං ඵරිත්වා විහරති, තථා දුතියං, තථා තතියං, තථා චතුත්තීං. ඉති උදුමධො නිරියං සබ්බධි සබ්බත්තතාය සබ්බාවන්තං ලොකං උපෙධාසභගතෙන වෙනසා විපුලෙන මහග්ගතෙන අප්පමාණෙන අවෙරෙන අව්‍යාපජේඛන ඵරිත්වා විහරති. සො ඉති පටිසංචිකකිති: යො'යං සත්වා එවංවාදී එවංදිසී: "කරතො කාරයතො ජීඤ්ඤා ඡෙදපයතො පවනො පාවයතො සොචයතො කීලමයතො එඤ්ඤා එඤ්ඤපයතො පාණමතිපාතයතො අදිත්තං ආදියතො සත්ඨං ජීඤ්ඤා නිලොපං හරතො එකාගාරිකං කරොතො පරිපජෙති ධම්මො පරදුරං ගව්ජතො මුසා භණ්ණො කරතො න කරියති පාපං. බුරපරියනොන වෙපි වසෙහන යො ඉමිස්සා පඨවියා පාණෙ එකමංසඛලං එකමංසපුඤ්ජං කරෙය්‍යා, නත්ථී තතො නිදන්තං පාපං, නත්ථී පාපසා ආගමො. දකඛණ්ණෙපි ගඩ්ඛාය තීරං ගවෙජ්ජයා භනන්තො සාතෙත්තො ජීඤ්ඤා ඡෙදපෙත්තො පවන්තො පාවෙන්තො, නත්ථී තතො නිදන්තං පාපං, නත්ථී පාපසා ආගමො. උඤ්ඤාපි ගඩ්ඛාය තීරං ගවෙජ්ජයා දදන්තො දපෙත්තො යජන්තො යාජෙත්තො, නත්ථී තතො නිදන්තං පුඤ්ඤං නත්ථී පුඤ්ඤස්ස ආගමො, දනෙන දමෙන සඤ්ඤමෙන සව්ච්චජේජන නත්ථී පුඤ්ඤං නත්ථී පුඤ්ඤස්ස ආගමො''ති. සවෙ තස්ස භොතො සත්ථුන්තො සාවං වචනං, අපණ්ණත්තාය මඤ්ඤං, සො'හං න කීඤ්ච ව්‍යාධාධෙමී තස්ස වා ථාවරං වා, උභයමෙත්ථ කට්ඨාහො: යඤ්ඤං කායෙන සංවුත්තො වාචාය සංවුත්තො මනසා සංවුත්තො, යඤ්ඤා කායස්ස හෙද පරමවරණං සුගතිං සග්ගං ලොකං උපපජ්ජියාමීති. තස්ස පාමොජ්ජං ජායති, පමුදිත්තස්ස පීති ජායති, පීතිමනස්ස කායො පස්සමහති, පස්සඤ්ඤායො සුඛං වෙදියති. සුඛිනො චිත්තං සමාධියති. අයං ධො සො ගාමණී, ධම්මසමාධි. හත්ථු වෙ ත්වං විතතසමාධිං පටිලභෙය්‍යාසී, එවං ත්වං ඉමං කඛිඛාධම්මං පජභෙය්‍යාසී.

ස ධො සො ගාමණී, අරියසාවකො එවං විගතාභිජේකා විගත ව්‍යාපාදෙ අසමුද්‍රේණා සමපජානො පතිස්සනො උපෙධාසභගතෙන වෙනසා එකං දිසං ඵරිත්වා විහරති, තථා දුතියං, තථා තතියං, තථා චතුත්තීං. ඉති උදුමධො නිරියං සබ්බධි සබ්බත්තතාය සබ්බාවන්තං ලොකං උපෙධාසභගතෙන වෙනසා විපුලෙන මහග්ගතෙන අප්පමාණෙන අවෙරෙන අව්‍යාපජේඛන ඵරිත්වා විහරති, සො ඉති පටිසංචිකකිති, යො'යං සත්වා එවංවාදී එවංදිසී: "කරතො කාරයතො ජීඤ්ඤා

ආර්ය, ඒ මේ අරියවු නෙමේ මෙසේ පහ ව ගිය දැඩිලෝබ ඇත්තේ පහ ව ගිය කිපුම් ඇත්තේ නුමුළා වූයේ මනා දනුම් ඇත්තේ සිහි ඇත්තේ මැදහත් බැව් සහගීය සිතින් එක්දිගක් පතුරුවා වෙසෙයි. දෙවැන්න ද එසේ ය, තෙවැන්න ද එසේ ය, සිවුවැන්න ද එසේ ය. මෙසේ උඩ යට සරස සියලු තැන්හි සියල්ලන් තමා හා සමභාවයෙන් සියලු සතුන් යුත් ලොව පැතුරුණු මහත් බවට ගිය නොපමණ වූ වෙර නැති නිදුක් වූ මැදහත් බැව් සහගීය සිතින් පතුරුවා වෙසෙයි. හෙ මෙසේ නුවණින් සලකා බලයි: යම් මේ ශාස්තෘවරයෙක් “කරන්නහුට කරවන්නහුට සිදින්නහුට සිදුවන්නහුට පියන්නහුට පියවන්නහුට ශෝක කරවන්නහුට ක්ලාන්ත කරවන්නහුට සලන්නහුට සලවන්නහුට පරපණ නසන්නහුට නුදුන් දෑ ගන්නහුට ගෙවල් බිඳින්නහුට ගම් පැහැර ගන්නහුට එක්ගෙයක් පැහැර ගන්නහුට මංපහරන්නහුට පරඹුන් වෙත යන්නහුට මුසා බණන්නහුට කිරීමෙන් පවෙක් නො කෙරේ. ඉදින් කර වැනි නිම්වළලු ඇති සකෙකින් යමෙක් මේ පොළොවෙහි සතුන් එක් මස්ගොඩක් එක් මස්පිඩක් කරන්නේ නමුදු ඒ හේතුවෙන් පවෙක් නැත, පවෙහි ඊමෙක් නැත. ඉදින් නසමින් නස්වමින් සිඳිමින් සිදුවමින් පියමින් පියවමින් දකුණු ගංඉවුරට යන්නේ නමුදු ඒ හේතුවෙන් පවෙක් නැත, පවෙහි ඊමෙක් නැත. ඉදින් දෙමින් දෙවමින් යාග කරමින් යාග කරවමින් උතුරු ගංඉවුරට යන්නේ නමුදු ඒ හේතුවෙන් පිනෙක් නැත, පිනෙහි ඊමෙක් නැත. දීමෙන් ඉන්ද්‍රිය දමනයෙන් ශීලසංයමයෙන් සත්‍ය වචනයෙන් පිනෙක් නැත. පිනෙහි ඊමෙක් නැතැ යි මෙබදු වාද ඇත්තාහු ද මෙබදු දෘෂ්ටි ඇත්තාහු ද ඉදින් ඒ හවත් ශාස්තෘහුගේ වදන ඇත්ත නම් ඒ මම තැනිගන්නා වූ හෝ නො තැනිගන්නා වූ හෝ කිසිවකු නො පෙළුම් (ඒ පිළිවෙත) මාගේ නිරපරාධබව පිණිස වේ. කයින් සංවෘත වූයෙමි වචනයෙන් සංවෘත වූයෙමි සිතින් සංවෘත වූයෙමි වෙමි යන යමෙක් වේ ද කාබුන් මරණින් මතු සුභති සගලොචට පැමිණෙන්නෙමි යන යමෙකුත් වේ ද දෙක ම මෙහි ලා ජය ගැනීම වේ. ඔහුට ප්‍රමෝදය උපදී. හටගත් ප්‍රමෝදය ඇත්තහුට ප්‍රීතිය උපදී. ප්‍රීතිසිත් ඇත්තහුගේ කය සන්තිදෙයි. සන්හුන් කය ඇත්තේ සුව විඳියි. සුව ඇත්තහුගේ සිත එකඟ වෙයි. ආර්ය, මේ ඒ ධම්මසමාධි යි. ඉදින් තෙපි එහිලා වික්‍රමසමාධිය පිළිලබන්නහු නම් මෙසේ තෙපි මේ සැකය හරනහු ය.

ආර්ය, ඒ මේ අරියවු නෙමේ මෙසේ පහව ගිය දැඩිලෝබ ඇත්තේ පහව ගිය ව්‍යාපාද ඇත්තේ නුමුළා වූයේ මනා දනුම් ඇත්තේ සිහි ඇත්තේ මැදහත් බැව් සහගීය සිතින් එක් දිගක් පතුරුවා වෙසෙයි. දෙවැන්න ද එසේ ය, තෙවැන්න ද එසේ ය, සිවුවැන්න ද එසේ ය. මෙසේ උඩ යට සරස සියලු තැන්හි සියල්ලන් තමා හා සමභාවයෙන් සියලු සතුන් යුත් ලොව පැතුරුණු මහත් බවට ගිය නො පමණ වූ වෙර නැති නිදුක් වූ මැදහත් බැව් සහගීය සිතින් පතුරුවා වෙසෙයි. හෙ මෙසේ නුවණින් සලකා බලයි: යම් මේ ශාස්තෘවරයෙක් “කරන්නහුට කරවන්නහුට සිදින්නහුට

ඡේදපයනො පවතො පාවයනො සොවයනො කීලමයනො එඤ්ජනො
එඤ්ජපයනො පාණමතිපාතයනො අදික්ඛං ආදියනො සන්ධිං ඡීඤ්ජනො
නිලොපං හරතො එකාගාරිකං කරොතො පරිපඤ්ච කිට්ඨනො
පරදුරං ගච්ඡතො මුසා භණතො කරතො කරියති පාපං,
මුරපරියනෙතන වෙපි වුකෙතන යො ඉමීසසා පයවියා පාණෙ
එකමංසබලං එකමංසපුඤ්ජං කරෙය්‍යා, අත්ථි තතො නිදුතං පාපං
අත්ථි පාපසස ආගමො. දකඛිණංකෙච්චි ගඛනාය තීරං ගවෙජය්‍ය
භනතොතා සාතෙතොතා ඡීඤ්ජනො ඡේදපෙනො පවිනොතො පාවෙනො
අත්ථි තතො නිදුතං පාපං, අත්ථි පාපසස ආගමො. උත්තරංකෙච්චි
ගඛනාය තීරං ගවෙජය්‍ය. දදෙනො දපෙනො යජෙනො යාජෙනො
අත්ථි තතො නිදුතං පුඤ්ඤං, අත්ථි පුඤ්ඤසස ආගමො, දනෙන
දමෙන සකඤ්ඤමෙන සවිච්චනෙන අත්ථි පුඤ්ඤං, අත්ථි පුඤ්ඤසස
ආගමො''ති. සවෙ තසස භොතො සත්ථිනො සවිච්චනං, අපණ්ණකතාය
මඤ්ඤං, සො'භං න කිඤ්චි ව්‍යාබාධෙමි තසං වා එවරං වා උභයමෙඤ්ඤ
කටග්ගාහො; යඤ්චමඤ්චි කායෙන සංචුතො වාචාය සංචුතො මනසා
සංචුතො යඤ්චි කායසස හෙද පරමමරණා සුගතිං සග්ගං ලොකං
උපපජ්ජසාමීති. තසස පාමොජ්ජං ජායති, පමුදිතසස පිති ජායති,
පිතිමනසස කායො පසසමභති, පසසඤ්ඤකායො සුඛං වෙදියති,
සුඛිනො වික්ඛං සමාධියති, අයං ඛො සො ගාමණි, ධම්මසමාධි.
තත්ථ වෙ තං වික්ඛසමාධිං පටිලභෙය්‍යාසි, එවං තං ඉමං කඛිබ්බමං
පජභෙය්‍යාසිති.

එවං චුත්තො පාටලියො ගාමණි භගවනං එතදවොච:
අභිකකන්තං භනෙත, අභිකකන්තං භනෙත -පෙ- අජ්ජතග්ගො
පාණුපෙනං සරණං ගතන්තී.

ගාමණිවග්ගො පයමො.

තත්ථ දදන්තං:

වණ්ණො නාලො යොධාචීවො
හත්ථසසාසි ව ඛෙත්තකා,
සඛි කුලමණිහදුකා ව
රාසිය පාටලියෙන තෙරසාති.

ගාමණිසංයුක්තං සමත්තං.

සිදුවන්නහුට පියන්නහුට පියවන්නහුට ශෝක කරවන්නහුට ක්ලාන්ත කරවන්නහුට සලන්නහුට සලවන්නහුට පරපණ නසන්නහුට නුදුන් දැ ගන්නහුට ගෙවල් බිඳින්නහුට ගම්පැහැර ගන්නහුට එක් ගෙයක් පැහැර ගන්නහුට මංභරන්නහුට පරඹුන් වෙත යන්නහුට මුසා බණන්නහුට කිරිදෙන් පවෙක් කෙරේ. ඉදිනුදු කරවැනි නිම්වලලු ඇති සකෙකින් යමෙක් මේ පොළොවෙහි සතුන් එක් මස්ගොඩක් එක් මස්පිඩක් කරන්නේ නම් ඒ හේතුවෙන් පවෙක් ඇත, පවෙහි ඊමෙක් ඇත. ඉදිනුදු නසමින් නස්වමින් සිඳිමින් සිදුවමින් පියමින් පියවමින් දකුණු ගංතෙරට යන්නේ නම් ඒ හේතුවෙන් පවෙක් ඇත, පවෙහි ඊමෙක් ඇත. ඉදිනුදු දෙමින් දෙවමින් යාග කරමින් යාග කරවමින් උතුරු ගංතෙරට යන්නේ නම් ඒ හේතුවෙන් පවෙක් ඇත, පවෙහි ඊමෙක් ඇත. ඉදිනුදු දෙමින් දෙවමින් යාග කරමින් යාග කරවමින් උතුරු ගංතෙරට යන්නේ නම් හේතුවෙන් පිනෙක් ඇත, පිනෙහි ඊමෙක් ඇත. දීමෙන් ඉන්ද්‍රිය දමනයෙන් ශීලසංයමයෙන් සත්‍ය වචනයෙන් පිනෙක් ඇත, පිනෙහි ඊමෙක් ඇතැ යි. මෙබඳු වාද ඇත්තාහු ද මෙබඳු දෘෂ්ටි ඇත්තාහු ද, ඉදින් ඒ හවත් ශාස්තෘහුගේ වදන ඇත්ත නම් යම්බඳු මම තැනිගන්නා වූ හෝ නොතැනිගන්නා වූ හෝ කිසිවකු නො පෙළුම් ද (ඒ පිළිවෙත) මාගේ නිරපරාද බව පිණිස වේ. කයින් සංවෘත වූයෙමි වචනයෙන් සංවෘත වූයෙමි සිතින් සංවෘත වූයෙමි වෙමි යන යමෙක් වේ ද කාබුන් මරණින් මතු සුගති සගලොච්ච පැමිණෙන්නෙමි යන යමෙකුත් වේ ද දෙක ම මේහි ලා ජය ගැනීම වේ. ඔහුට ප්‍රමෝදය උපදී. හටගත් ප්‍රමෝද ඇත්තහුට ප්‍රීතිය උපදී. ප්‍රීතිසිත් ඇත්තහුගේ කය සන්තිදෙයි. සන්හුන් කය ඇත්තේ සුව විඳියි. සුව ඇත්තහුගේ සිත එකඟ වෙයි. ගාමණි, මේ ඒ ධම්මසමාධි යි. ඉදින් එහි ලා තෙපි විභ්‍යසමාධිය පිළිලබන්නහු නම් මෙසේ තෙපි මේ සැකය පහන්නහු යි.

මෙසේ වදළ කල්හි පාටලි ගාමණි තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකෙළේ ය: වහන්ස, ඉතා මැනවි. වහන්ස, ඉතා මැනවි ... අද පටන් මා දිවිහිමියෙන් සරණ ගිය (උවසුවකු කොට දරණ සේක්වා) යි.

පළමුවැනි ගාමණිවර්ග යි.

එහි සූත්‍රනාමාවලිය:

වණඛ, තාලපුට, යෝධාජීව, හතථාරොහ, අක්ඝාරොහ, අසිබන්ධක, බෙන්තුපම, සඛිධම, කුල, මණ්ඩුලක, හද්දක, රාසිය, පාටලිය සූත්‍රය යි තෙළෙසෙකි.

ගාමණිසංයුත්තය නිමි.